

VIHAR

LETO XXXVI / ŠTEVILKA 2, FEBRUAR 2004 / POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 2380 SLOVENJ GRADEC / CENA 500 TOLARJEV

**GOZDNO
GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC**

U V O D N I K

SMETIŠČE

Po precej strmi in prašni ovinkasti poti se je peljal Sime z namenom, da napolni še nekaj praznih solnic. Zapeljal je na vlako za spravilo lesa ter na razširjenem mestu parkiral svojo staro katrco. Iz avta je skočila psička Ajka, veselo poskakovala, mahala z repom in urno opravila potrebo. Sime je iz prtljažnika vzel nahrbtnik, nabasan s soljo; bila je že jesen, a solnice je redno zalagal v vseh letnih časih. Nadel si je nahrbtnik, vzel šteklavko (palico z železno konico) in zakoračil v hrib. Steza je bila ozka, zato ga je Ajka spremljala prosto, koder si je sama izbirala pot.

Prišla sta do prve solnice, Sime je s svedrom očistil luknjo smeti ter solnico ponovno napolnil. Nekje v bližini se je oglasil jereb, Sime si je poiskal primerno mesto in tiho sedel. Iz srajčnega žepa je vzel piščalko, obmiroval in sede tiho čakal. Ajka si je poiskala svoj prostor in nemo opazovala okolico. Po krajšem tihem čakanju je Sime vzel piščalko med zobe in odločno zaklical ci-co-ri-ci-cičuj. Jereb se je oglasil, priletel pa ni. Med čakanjem so lovcu misli odtavale v minulo poletje.

Bil je vroč poletni dan, Sime je imel opravke pri zdravniku v bližnjem podeželskem mestu. Na izvide, ki jih je potreboval, je bilo treba počakati. Odpeljal se je v bližnjo dobravo med travnike, njive in gozd, da tam prežene dolgočasje. Ob cesti na desni strani je bila velika njiva koruze, na drugi strani pa ogromno smeti. Zapeljal je na stransko gozdno cesto in se ustavil.

Smetišče so z glasnim krakanjem preletavale vrane, iz smetne jame se je širil smrad mešanih vonjav različnih odpadkov. Na koncu smetišča, koder se je končala ograja, je bila zelenica, posejana z deteljo. Iztrebki srnjadi in sledi iz gozda na zelenico so bili dobro vidni, kar je lovcu pritegnilo pozornost. V gozdu nedaleč stran je brnel stroj, Sime si je mislil, da je traktor, ker pa se glas ni premikal se je odločil pogledati kaj se dogaja. Delavci geološkega zavoda so delali vrtine za raziskavo tal. Po okolici pa so geometri delali posnetek terena – zakaj to? Pogovor je hitro stekel, širili bodo odlagališče smeti. Radovedno si je pričel ogledovati okolico in gozd.

Pestro razgiban teren ločujejo in režejo majhni potočki. Med stoletnimi jelkami in smrekami rastejo redke bukve, jasen, javor in drugi manjši listavci. Gozd je na pogled zdrav, z bujno podrastjo, ob pogledu nanj lahko samo uživaš. Pod mogočno smreko med močnimi koreninami je Sime našel rove, ki so nedavno služili za dom mladim lisičkam. Med ogledovanjem bujne narave se je počasi vračal k avtomobilu in razmišljal o tem. Kaj bo človek zopet storil? Uničil bo stoletni gozd, da bo ohranil njivo koruze. Koruze, ki raste sto dni, gozd pa sto let. Kje je tu razum, če vemo, da v Evropi že tako ali tako pridelamo preveč poljščin. Zelenih površin, točneje gozdov – proizvajalcev kisika, skladišč pitne vode pa je vse manj. Misel investitorjev – načrtovalcev je plitva: »Za mene še bo, kako bo z vnuki mi ni mar«.

NAJBOLJ SKRBNI LASTNIKI GOZDOV V OBMOČNI ENOTI SLOVENJ GRADEC V LETU 2003

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, ☎ Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

V Zavodu za gozdove Slovenije so tudi v letu 2003 izbirali najbolj skrbne lastnike gozdov v vseh štirinajstih območnih enotah gozdnate Slovenije. Ta akcija je potekala že peto leto po točno določenih kriterijih. Ti kriteriji so: velikost gozdnega posestva, navezanost lastnika na gozd, negovanost gozda, kakovost opravljenih gojitvenih, varstvenih del in sečnje ter spravila lesa. Zelo pomembno je tudi lastnikovo upoštevanje večnamenske vloge pri gospodarjenju z gozdom, kakšna je skrb lastnika za urejanje in vzdrževanje gozdnih prometnic, predvsem pa njegovo aktivno sodelovanje z javno gozdarsko službo pri gozdnogojitvenem načrtovanju in odbiru drevja za posek. Pomembno pa je tudi izpopolnjevanje znanja o delu v gozdu in sodelovanje lastnika gozdov na raznih izobraževanjih znotraj območja. Izbor najbolj skrbnega lastnika poteka čez vse leto, skupna razglasitev vseh štirinajstih najbolj skrbnih lastnikov v tekočem letu pa poteka na osrednji prireditvi konec leta.

4. decembra 2003 so bili slovenski javnosti razglašeni najbolj skrbni lastniki gozdov območnih enot v letu 2003 na osrednji prireditvi na turistični kmetiji pri Lukancu v Selu pri Bledu.

Te prireditve se je udeležil tudi Vlado Šavc s kmetije Mikej nad Pamečami pri Slovenj Gradcu, najbolj skrben lastnik gozdov v lanskem letu v OE Slovenj Gradec. Izbran je bil med šestimi najprizadenejšimi lastniki, ki so jih po zgoraj navedenih kriterijih izbrali na posameznih krajevnih enotah. Čeprav je že minilo več kot dva meseca od uradne razglasitve, si vsi štirje lastniki in dve lastnici zaslužijo, da jih predstavimo širši javnosti.

Da spada Vlado Šavc med najbolj prizadene lastnike v območju, se lahko prepričate, če obiščete srednje veliko kmetijo Mikej nad Pamečami. Kmetija je obdana z negovanim gozdom, za katerega že vrsto let skrbi mladi gospodar Vlado. Kmetijo mu je zaupal oče Franc, ki sinu še danes rad priskoči na pomoč. Gonilna sila na kmetiji je tudi Vladova mama Hilda oziroma Mikejeva bica, ki kljub svojim letom še vneto gospodinji in skrbi za svoje vnuke. Zelo okusna je njena pogača pa tudi ostala hrana, saj pri Mikeju pridelujejo hrano samo iz doma pridelanih rastlin in spitanje živine. Na polju ne uporabljajo umetnih gnojil in škropiv. Poleg gozda jim je glavni

Vlado Šavc prevzema od direktorja ZGS Andreja Kermavnarja priznanje
Foto Milan Tretjak

"Najbolj skrbni lastniki gozdov v območni enoti Slovenj Gradec v letu 2003
Foto Gorazd Mlinšek

MIKEJEVO POSESTVO
NAD PAMEČAMI PRI SLOVENJ GRADCU

Foto Gorazd Mlinšek

vir dohodka mleko. Čeprav so iz leta v leto vse slabši časi za obstoj malih in srednjih kmetij, se Vlodo ne boji hudih časov. Stalno poudarja, da moraš biti na kmetiji preudaren in priden, predvsem pa varčen. Znati moraš poskrbeti za svoj svet oziroma svojo ekonomijo. In prav gozd mu je banka za hude čase, iz katere moraš skrbno in preudarno jemati. Pomembno pa je, da znaš za gozd skrbeti v vseh njegovih razvojnih fazah. In to Vlodo počenja že vrsto let. Upošteva navodila strokovne gozdarske službe – predvsem pa revirne gozdarke **Verice Oder**. Udeležuje se tudi številnih izobraževanj s področja gojenja, varstva gozdov in varnega dela v gozdu. Vlodo ni aktiven samo v gozdu in na polju. Je tudi vnet lovec v LD Pameče in učitelj mlajšim zelenim bratom. Lansko leto je bil med prvimi pobudniki za ustanovitev Sadjarskega društva Mislinjske doline, kjer si prizadevajo za ponovno sadnjo in vzgojo starih nerazvjenih sadnih drevesnih vrst. Vlodo rad poudari, da je sadež jabolane, v kateri je črv, užiten, medtem ko je škropljeno jabolko zdravju škodljivo. Še veliko zanimivega nam bi povedal najbolj skrben lastnik gozdov v koroškem gozdnogospodarskem območju v letu 2003, še posebno, če bi se z njim podali pod krošnje košatih smrek in javorjev. Poln energije in delovne zagnanosti se strinja, da k njegovemu uspehu veliko pripomore tudi njegova **žena Danica**, ki mu je v stalno oporo pri njegovem delu. Vestno pa skrbi tudi za otroka – **hčerko srednješolko Matejo** in **sina osnovnošolca Marka**.

2000 je postala lastnica posestva, na katerem je z možem Avgustom skrbno zagospodarila. In prav gozd jima je omogočil, da sta lahko obnovila posestvo. Legnerjeva domačija leži na nadmorski višini 800 metrov. Posest je velika 34 hektarjev, od tega je 20 hektarjev gozda. Poleg gozdarskih del se ukvarjajo z mlečno proizvodnjo. Gozd jim je dober vir dohodka, zato ga je potrebno stalno "šparat", menita Metka in Avgust. Avgust opravlja vsa dela v gozdu sam, na pomoč pa mu rada priskoči Metka, ki je še posebno vest-

Sproščen razgovor po končanem delu med Mikijevim dedijem, Vladotom Šavcem in revirno gozdarko Verico Oder

LEGNERJEVA DOMAČIJA
NA ZAVERŠAH NAD MISLINJO
Foto ▲▼ Gorazd Mlinšek

Metka in Avgust Legner v svoji legnerjeve domačije

S kmetije Legner v Završah nad Mislinjo je lep razgled na vrhove Pohorja in Paškega Kozjaka. Tu živi Metka Kamenik s svojo družino. **Metko Kamenik** so v lanskem letu v KE Mislinja izbrali za najbolj skrbno lastnico gozda v krajevni enoti. Ob strani ji stoji mož **Avgust**, skupaj pa vzgajata hčeri dvojčici **Matejo** in **Tatjano** ter **sina Uroša**. Hčeri študirata, sin pa hodi v službo. Poleg njih prebiva tudi babica Jožica. Na kmetijo Legner se je Metka s svojo družino preselila leta 1989, ko ji je umrl brat Peter. Po očetovi smrti leta

na pri kontroli opravljenega dela. Avgust v gozdarska dela z veseljem uvaja sina Uroša. Oba obiskujeta tečaje in delavnice o negi, varstvu gozdov in varnem delu z motorno žago. Lani je javna gozdarska služba organizirala takšno izobraževalno aktivnost ravno pri Legnerju. Ob odhodu s te prijazne kmetije sta Legnerja poudarila, da se zahvaljujeta revirnemu gozdarju **Primožu Arehu** za skrbno svetovanje, uvajanje in organizacijo gojitvenih del in sečnje v njihovem gozdu. Takšnega sodelovanja si želita še naprej.

PAPEŽEVA DOMAČIJA NA LEŠAH NAD PREVALJAMI

Jakoba Žažeta, lastnika kmetije **Papež** z Leš nad Prevaljami, bralci Viharnika že dobro poznamo. Je tih in skromen možakar, za delo zagnan. Najraje dela v gozdu, za katerega ob upoštevanju navodil revirnega gozdarja **Franja Šterna** in ostalih stanovskih kolegov vestno skrbi sam. Niso mu tuja negovalna dela, spreten pa je tudi pri sečnji. Kolikor mu čas dopušča, se tudi izobražuje. Jaka, kot ga kličemo prijatelji, postane rahlo nejevoljen, ko mu omenimo, da so ga v krajevni enoti Prevalje ponovno izbrali za najbolj skrbnega lastnika gozdov. Pravi, da je še veliko pridnih gospodarjev, ki si tudi zaslužijo to priznanje.

FRAČNIKOVA DOMAČIJA NA LIBELIŠKI GORI

Pod vrhom Libeliške gore se strma pobočja zravnavajo v zaobljene grebene, kateri se združujejo v podolgovati kopasti vrh gore nad Dravsko dolino. Na enem od razpotegnjenih grebenov je **kmetija Fračnik**. Fračnikova posest je velika 25 ha, kmetijo pa obdaja 14 hektarjev gozda. Na Fračnikovem posestvu gospodarji Ferdo Rebernik, ki vse življenje živi z gozdom. Veliko strmih negozdnih površin so pred desetletji pri Fračniku pogozdili z smreko. Danes gospodar Ferdo ugotavlja, da smreka na teh površinah hitro raste, vendar pa je veliko smrekovih dreves napadenih z rdečo trohobo, lansko leto pa je imel v čistih smrekovih nasadih tudi težave z lubadarji. Pravi, da so predeli v zaraščanju po naravni poti bolj pestri in stabilni. V gozdu je Ferdo stalno prisoten ali s srpom, sekiro ali motorno žago. Gozdnogojitvena dela in sečnjo izvaja sam, na pomoč pa mu priskoči tudi kateri od treh sinov. Ferdu stoji tesno ob strani žena Pavla, ki je z njegovo pomočjo spravila h kruhu tri sinove. **Marjan** je zaposlen v IGE-u, **Milan** si služi denar v privatnem

gradbenem podjetju Ivartnik in **Bojan** v Železarni na Ravnah na Koroškem. Pri Fračniku se ukvarjajo z živinorejo, imajo pa tudi nekaj njiv. Lansko leto jim je za jajce debela toča popolnoma uničila krompir, oves in rž. Poškodbe po toči pa so še danes opazne na gozdnem drevju, in to bo vplivalo na zmanjšan letni prirastek dreves, se strinja Fračnikov gospodar, ki rad obiskuje izobraževalne tečaje o delu v gozdu. Zelo je pozoren na varstvo pri delu v gozdu, upošteva nasvete **revirnega gozdarja Milka Pečolerja**, dobrodošel pa je tudi kakšen njegov nasvet pri gozdnogojitvenem načrtovanju in odbiri drevja za posek. Kot vidite, Ferdo Rebernik zelo skrbi za domač gozd, zato je bil v letu 2003 izbran za najbolj skrbnega gospodarja gozda v krajevni enoti Dravograd. Vesel je tega priznanja, želi pa, da bi z javno gozdarsko službo še naprej dobro sodelovali tako v gozdu kot na gozdnih cestah. Vsem bralcem Viharnika želi dobro počutje v gozdu, vsem tistim, ki delajo v gozdu, pa varno delo.

V dravograjski krajevni enoti najbolj skrben lastnik gozdov Ferdo Rebernik z ženo Pavlo

VESEVKOVA DOMAČIJA
NA LUDRANSKEM VRHU
NAD ČRNO NA KOROŠKEM

Občina Črna na Koroškem je znana tudi po Najevski lipi – najdebelejšem drevesu v Sloveniji. Do "matere vseh slovenskih lip" se lahko popelješ iz Male Črne mimo Prhanije ter domačije **Vesevk in Najevnik**. V ostri serpentinu je odcep za **kmetijo Vesevk**. Tej kmetiji je bilo podeljeno priznanje Kmečkega glasa "Lipov list" za zgledno urejeno kmetijo v Sloveniji. To leto so dobili Vesevki tudi občinsko priznanje za najbolj urejeno kmetijo v občini. Pri Vesevku stari in mladi rod skrbita za ohranitev prvotne arhitekture starih objektov, za urejenost notranjosti pa skrbi predvsem gospodinja **Doroteja Obretan**.

Vesevki so skrbni tudi pri gospodarjenju v gozdu, zato je bila Doroteja v letu 2003 proglašena za najskrbnejšo lastnico gozda v KE Črna na Koroškem. 103 ha velika posest se razprostira od nadmorske višine 740 m do 1134 m, sama kmetija pa leži v osrednjem delu posesti na nadmorski višini 980 m. Gozda je pri Vesevku 90

Doroteja Obretan in njena desna roka v gozdu mož Matevž na domačem pragu Foto ▲▼ Gorazd Mlinšek

ha, nekaj hektarjev gozdnih površin je tudi varovalnih (skalovje). Gozd je Vesevkom glavni vir dohodka, zato ga že desetletja varujejo in skrbno negujejo. V gozd se rada poda tudi Doroteja, glavni v njem pa je njen mož Matevž. Skrb za gozd starša prenašata tudi na svoja dva sinova **Vilija** in **Janeza**. Janez skrbi za razrez lesa, Vili pa za dobro voljo na domačiji. Čeprav je izučeni mizar, zelo rad seže po frajtonarici. Igra tudi v folklorni skupini KD "Gozdar" Črna na Koroškem. Kot vidite, so pri Vesevku vsi navezani na gozd in les, pa tudi **bici Roziki** ni vseeno, kaj se dogaja v njihovem gozdu. Nego in sečnjo, pa tudi vlake vzdržujejo sami. Vsi trije Vesevkovi moški pa se radi udeležujejo izobraževalnih aktivnosti, izvedenih v okviru javne gozdarske službe. Doroteja in Matevž Obretan pogostokrat omenjata, da sta zelo vesela, da tako v redu sodelujejo z gozdarji, še posebno pa z **revirno gozdarko Marijo Rožen**.

**ČAVKOVA POSEST
ZADAJ SV. ANTON NA POHORJU**

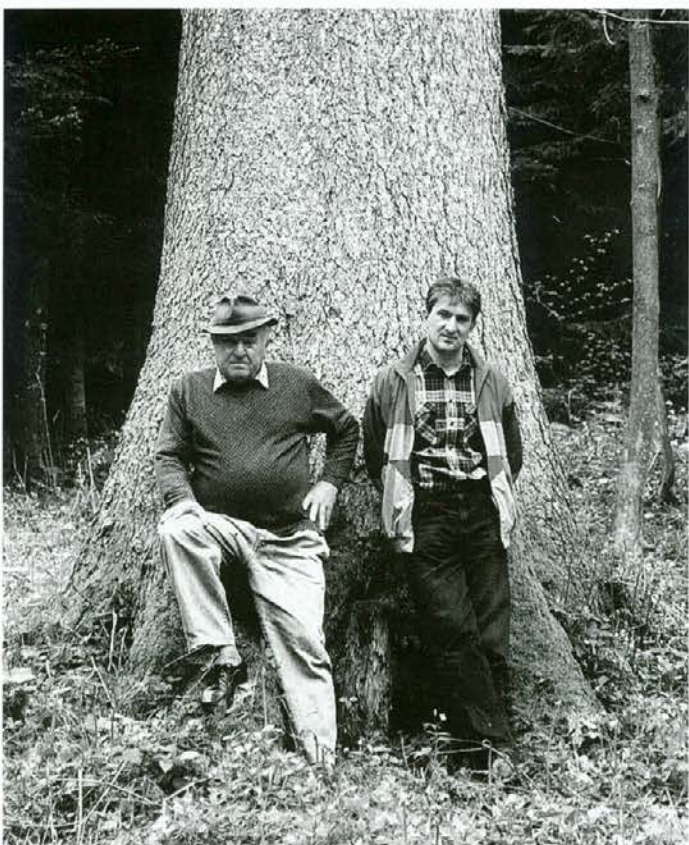
Franc Kanop - Čavk pred domačo hišo

Minilo je že več kot dvajset let, ko sem kot "svež" gozdarski inženir taksator dodobra spoznal **Čavkovo posest na Sv. Antonu na Pohorju**. Ob pomoči referentke za gojenje gozdov na TOK Radlje Tonke Modic sem obnovil gozdnogojitven načrt za Čavkov gozd. V Čavkovem gozdu so leta 1982 potekali tudi republiški gozdarski študijski dnevi. Že takrat sem se prepričal, da so, kljub takratnemu močnemu sušenju jelke, za gozd pri Čavku zelo dobro skrbeli. To skrb pa negujejo še danes. Zato je bil Franc Kanop, lastnik Čavkove kmetije, v KE Radlje razglašen za najbolj skrbnega lastnika gozdov v letu 2003. Z ženo Jožefo gospodarita na 70 ha veliki posesti. Kmetijo obkroža 53 ha gozda. Na Zgornji Orlici raste pri Sgermu najvišja smreka v Sloveniji. Da pa so tudi v Čavkovem gozdu smrekove lepoticke rekorderke, je javnosti manj znano. Še danes vitalno najdebelejšo Čavkovo smreko je leta 1980 izmeril profesor **Franjo Sgerm**. Takrat je imela smreka premer 117 cm, v višino pa je merila 48 m. Danes ima čez dvesto let stara smreka premer 130 cm. Tej lepotici dela družbo še ena smreka zavidljivih mer.

Visoka je 58 m, premer v prsni višini pa ima 113 cm. V prebiralnem in skupinsko prebiralnem gozdu Francu pomaga tudi **sin Branko**. Vsa dela opravita sama. V veliko pomoč jima je z nasveti revirni gozdar **Janez Skerlovnik**. Branko živi doma in skrbi še za ostalo posest. Oddajajo tudi mleko. Z očetom se rada izobražujeta na raznih gozdarskih in drugih izobraževalnih aktivnostih. Branko bo ostal na kmetiji, **sestri Majda in Mihaela** pa sta odšli od doma. Majda je magistra lesarstva, Mihaela pa diplomirana ekonomistka. In kaj najbolj moti najbolj skrbnega lastnika gozdov v KE Radlje? Pritožuje se nad cenami lesa, ki se že leta in leta niso dvignile. Jezi pa ga tudi, da se zmanjšujejo finančna sredstva za vlaganje v gozdove, predvsem za sofinanciranje planiranih gozdnogospodarskih in varstvenih del na račun kmetijstva.

Francu in vsem ostalim petim najbolj skrbnim lastnikom in lastnicama gozdov v OE Slovenj Gradec še enkrat čestitamo. Tako kot z njimi si tudi z drugimi skrbnimi lastniki želimo še trdnjšega sodelovanja. ▲

Čavkov oče Franc in sin Branko pod domačo smrekovo lepoticco
Foto Jožef Mrakič

Franc Kanop in revirni gozdar Janez Skerlovnik med delom.

Foto ▲▼ Gorazd Mlinšek

**VSEM ISKRENE ČESTITKE
UREDNIŠTVO VIHARNIKA**

V DRUŽBI GRADNJE IGEM, d.o.o., SMO TUDI POSLOVNO LETO 2003 ZAKLJUČILI USPEŠNO

PETRA KREVIH

Kot je v navadi, v prvih mesecih leta naredimo analizo poslovanja v preteklem letu. Ugotovili smo, da smo na vseh področjih delali solidno.

Naša družba išče delo na področju nizkih in visokih gradenj predvsem na Koroškem, kjer smo zaradi narave dela ter tudi stroškov lahko cenovno ugodnejši.

Na osnovi analize za preteklo leto ugotavljamo, da smo pri pridobivanju posla pravzaprav zelo uspešni, in sicer kar pri 47,20 % izdelanih ponudb.

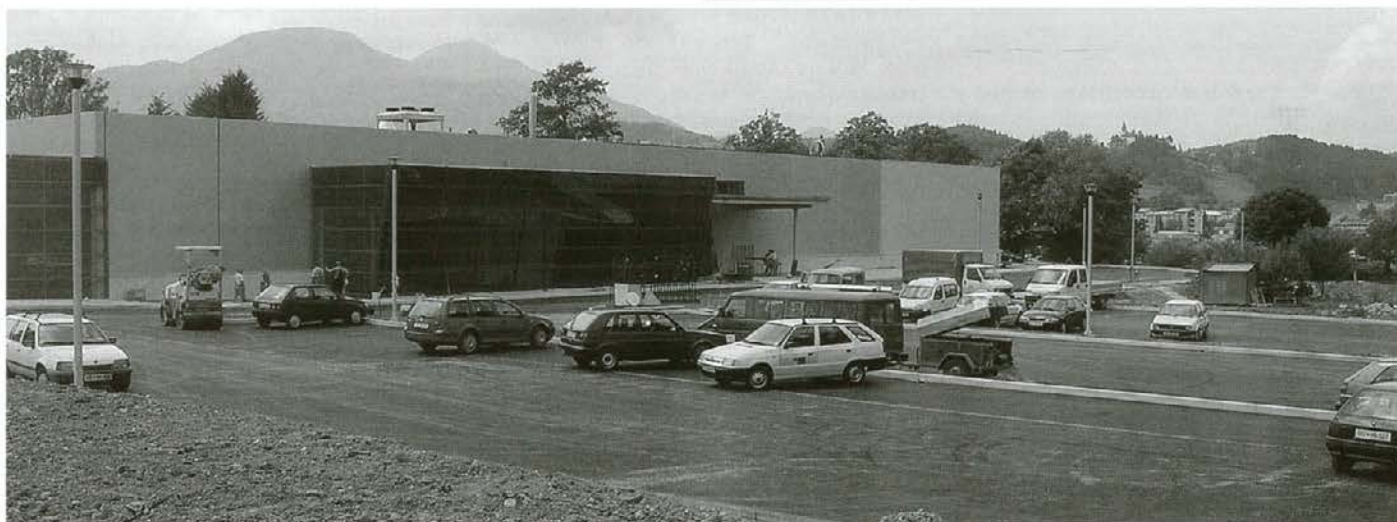
Analiza je bila izdelana na osnovi števila izdelanih ponudb.

V preteklem letu smo izvedli kar nekaj objektov, ki so dobra referenca za pridobivanje poslov v prihodnosti:

- TC Merkur Slovenj Gradec,
- stanovanjski blok Dravograd,
- rekonstrukcija bencinskega servisa Petrol Slovenj Gradec,
- komunalna ureditev TC Merkur,
- preureditev supermarketa TUŠ Slovenj Gradec,
- izgradnja žagalnice Otiški vrh,

Gradnja akumulacijskega jezera na Kopah.

Merkator center v Slovenj Gradcu.

- rekonstrukcije cest v občinah po Koroški,
- vzdrževanje lokalnih in gozdnih cest na Koroškem,
- izgradnja akumulacijskih jezer na GTC Kope,
- ureditev Meškove ulice Slovenj Gradec.

Zahtevnejša objekta na področju nizkih gradenj sta na Pohorju, kjer smo zgradili dva akumulacijska jezera (Mali Črni vrh in Pahernik) za umetno zasneževanje smučišč. V zimski sezoni 2003/2004 je tako prvič zaživel umetno zasneževanje na GTC Kope.

Največji zgrajeni objekt je novi TC Merkur Slovenj Gradec, ki je bil zgrajen v rekordnem času. S pripravljalnimi deli smo pričeli v decembru 2002, otvoritev objekta pa je bila junija 2003.

Izvedli smo tudi kompletno rekonstrukcijo Meškove ulice v Slovenj Gradcu, ki je dobila povsem novo podobo.

Že v preteklem letu smo pridobili nekaj poslov, ki bodo dokončani v letošnjem letu:

- adaptacija in nadzidava sodišča Slovenj Gradec,
- študijske knjižnice Ravne na Koroškem – II. faza,
- adaptacija športne hale Slovenj Gradec.

Prav tako bomo do maja 2005

vzdrževali tudi gozdne ceste v vseh koroških občinah.

Upamo, da bo tudi letošnje leto vsaj tako, če ne bolj, uspešno kot lansko.

Meškova ulica v Slovenj Gradcu.

INFORMATIVNI GOZDARSKI STORŽI V JANUARJU

GORAZD MLINŠEK, univ.dipl.inž.gozdarstva, Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Slovenj Gradec

Pričelo se je leto 2004, polno pričakovani pa morda tudi presenečenj. Zakorakali smo v sneženi prvi januarski dan z mislimi, da bo letošnja zima huda. Kot kaže, pa ne bo nič posebnega. Januar je bil vremensko pester. Začetek je bil oblačen z lokalno različnimi snežnimi plohami, inverzijo v drugem tednu in odjugo v višjih legah (temperature do +8 °C). 15. januarja nas je presenetil sneg, v dolini moker, v višjih legah na srečo bolj suh. Sledila sta dva deževna dneva v dolini. 19. 1. se je ohladilo in Koroško je ponovno pobelil sneg. Več ga je zapadlo v Mežiški dolini in višjih legah Koroške (od 20 do 40 cm). Potem se je pričelo hladnejše obdobje z jasnimi do delno jasnimi dnevi in jutranji dnevnimi temperaturami okoli -8 °C do -12 °C v nižinah. V višjih legah pa je bilo zaradi toplotnega obrata topleje. 28. januarja ponoči in proti jutru pa nas je ponovno presenetil sneg. V Črni in Mislinji ga je zapadlo do 15 cm, v višjih legah pa do 30 cm.

Delo gozdarskih strokovnjakov je bilo v januarju vremenu primerno. Slabo vreme smo izkoristili za pisarniška dela, januar je med najbolj birokratskimi meseci v letu. Dokončati je potrebno poročilo o delu v letu za nami in uskladiti in izpiliti programe dela za leto, v katero smo vstopili. Veliko časa pa revirni gozdarji posvetijo tudi izdelavi in obnovi gozdnogojitvenih načrtov, kateri so osnova za terenska gozdnogojitvena in varstvena dela ter sečnjo v gozdu. Vsak revirni gozdar mora obnoviti vsaj za eno desetino površine svojega revirja.

Leto 2004 je v pričakovanju ponovne prenamnožitve podlubnikov. Tako lastniki gozdov kot gozdarji in izvajalci del v gozdu se moramo takoj pripraviti na »lubadarski bum«. Revirni gozdarji so, kjer so jim vremenske in terenske razmere to dopuščale, izvajali terenske ogledne in ugotavljali zdravstveno stanje gozdov. Sprotno, predvsem pa pravočasno, je potrebno izdelati (posekati, spraviti in urediti sečišča) odkrita žarišča

lubadark, temeljito pa moramo pripraviti operativni plan obvladovanja podlubnikov v letošnjem letu.

8. januarja je potekalo v Gorenju nad Zrečami posvetovanje o problematiki podlubnikov. Poleg gozdarskih strokovnjakov ZGS so na posvetu sodelovali tudi profesorji gozdarske fakultete iz Zagreba, ki na področju varstva gozdov tesno sodelujejo z našimi strokovnjaki (ZGS, Gozdarski inštitut, Gozdarski oddelek - Biotehniška fakulteta) entomologi (strokovnjaki za žuželke) in gozdarskimi fitopatologi (strokovnjaki za rastlinske bolezni v gozdu). Doc. dr. **Boris Hrašovec** (Šumarska fakulteta Zagreb) je na posvetu prisotne gozdarje seznanil s stanjem podlubnikov na Hrvaškem. Poudaril je tudi, da imajo velike težave zaradi prenamnožitve borovih podlubnikov. Na vprašanje terenskih gozdarjev, zakaj v lanskem letu feromonske nastave (Pheroprax, Chalkoprax) v Thejsonovih pasteh niso bile dovolj učinkovite, je predstavnik tovarne BASF, kjer izdelujejo feromonske pripravke, katere privablajo v pasti malega in velikega smrekovega lubadarja, pojasnil, da zaradi ogromne količine nevitnih smrekovih dreves (oslabela drevesa zaradi suše, ostanki vetrolovov in snegolomov), katera se bolj intenzivno smolijo in oddajajo prijeten vonj kot zelo vitalna drevesa, s katerim privablajo podlubnike. Vonj, ki ga oddajajo feromoni, ni bil več dovolj zanimiv malim smrekovim hroščem. Poudaril pa je, da so pasti s feromonskimi preparati najbolj učinkovite pri lovljenju prve generacije podlubnikov, zato je zelo pomembno, da jih spomladi pravočasno postavimo na ogrožena mesta (pred rojenjem).

V lanskem letu je javna gozdarska služba za najbolj skrbnega lastnika gozdov v OE Slovenj Gradec izbrala **Vlada Šavca s kmetije Mikej nad Pamečami pri Slovenj Gradcu**. 7. januarja ga je obiskala snemalna ekipa TV Maribor. Posneli so zanimivo oddajo o delu v gozdu in na kmetiji Mikej.

Vlado Šavc je povedal veliko zanimivih stvari o delu v gozdu in sodelovanju z javno gozdarsko službo. V prispevku za kmetijsko oddajo ljudje in zemlja sta sodelovala tudi **Tone Lesnik**, vodja oddelka za stike z javnostjo v ZGS, in **August Kunc**, svetovalec za gojenje in načrtovanje gozdov v KE Slovenj Gradec.

10. januarja so se na državnem prvenstvu smučarjev gozdarjev pri Grmovškovem domu pod Kopami na Pohorju srečali najboljši gozdarski veleslalomisti in smučarji tekači in tekačice. Bilo je zanimivo in prijetno.

16. januarja smo se v Dravogradu sestali člani sindikata ZGS OE Slovenj Gradec. Na letnem občnem zboru smo pregledali delovanje sindikata v lanskem letu, predsednik našega sindikata **Ivan Skerlovnik** pa nas je seznanil s tem, kaj nas čaka v letu 2004.

Januar je tudi čas, ko mnogi osnovnošolci preživijo aktivne šolske dni v naravi. V njihovem izobraževalnem programu z različnimi prispevki o gozdu sodelujemo tudi gozdarji. V Partizanki pod Kopo so preživljali zimske šolske ure učenci osnovne šole Lukovica, katerim je o živalih v gozdu predaval **Tone Pridigar**, v Črni pa so imeli šolo v naravi petošolci osnovne šole Prežihovega Voranca z Raven na Koroškem, katere je, opremljen z diapozitivi in karikaturami, obiskal avtor tega prispevka.

29. januarja smo se v Ljubljani sestali vodje oddelka in odsekov za gojenje in varstvo gozdov. Premleli smo že veljavni Pravilnik o gozdnogospodarskem in gozdnogojitvenem načrtovanju gozdov in podali pripombe na spremembo tega pravilnika. Informacijsko smo bili seznanjeni z letošnjimi kvotami vlaganj v gozdove v upanju, da bo pogodba med ZGS in Ministrstvom za kmetijstvo in gozdarstvo čimprej podpisana. ▲

Informacijska groza pri Križanu pod Uršljo goro

Žalostni Rok pred gozdarsko hišo v Črni na Koroškem (delo kiparja Janka Dolenca)

Sraka

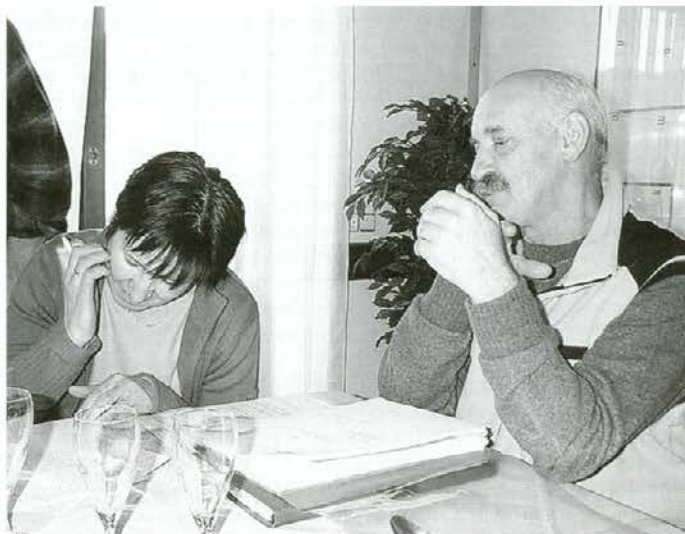

REDNI LETNI OBČNI ZBOR OO SINDIKATA ZGS SLOVENJ GRADEC

GORAZD MLINŠEK

V območni osnovni organizaciji sindikata ZGS Slovenj Gradec je včlanjenih 27 od 52 zaposlenih v OE Slovenj Gradec. Sindikat javne gozdarske službe deluje pod okriljem Konference sindikata ZGS, katera spada v SDDO RS (Sindikat državnih družbenih organizacij Republike Slovenije).

Člani gozdarskega sindikata smo se sestali 16. januarja 2004 v gostišču Bukovčan v Dravogradu. **Predsednik sindikata Janez Skerlovnik** je pozdravil vse navzoče in podal poročilo o delu sindikata v letu 2003. V poročilu nas je seznanil o organiziranosti in pogojih delovanja sindikalne organizacije in podpisu kolektivne pogodbe. Veliko zaposlenih v javni gozdarski službi ima zdravstvene težave zaradi lymške boreloze in klopnega meningitisa. Ti boleznici sta končno na seznamu poklicnih boleznici. Naš sindikat je bil zelo aktiven na področju izenačitve statusa naše službe z ostalimi

Na sindikalnem občnem zboru sta bila najbolj aktivna predsednik Janez Skerlovnik in zapisnikarica Zdenka Jamnik.

Foto Gorazd Mlinšek

službami v okviru MKGP in izenačitve količnikov za primerljiva delovna mesta. Prisotne so zelo zanimala ustrezna nadomestila za uporabo lastnih vozil

za delo, pa tudi podpis aneksa h kolektivni pogodbi za negospodarsko dejavnost, ki uvaja dodatno pokojninsko zavarovanje za delavce javnega sektorja

in določa višino premije. Seznanjeni smo bili tudi s finančnim poslovanjem v preteklem letu.

V letu 2004 sindikat planira naslednje aktivnosti. Povečati želi število članov Osnovne organizacije sindikata, tako bo njegova uspešnost delovanja lažja in še boljše. Varovati in izboljšati bo potrebno varovanje socialno-ekonomskih pravic članov sindikata. Razmišljamo o zagotovitvi blagajne vzajemne pomoči. Potrebno bo informiranje o delovanju sindikata in dogajanjih v gozdarstvu tako med samimi člani kot tudi med širšo javnostjo. Poskrbeti pa bo potrebno za večje možnosti za organizirano letovanje. Planiramo tudi strokovno ekurzijo v KE Radgona. Vsi člani Osnovne organizacije sindikata smo nezgodno zavarovani, vendar nam merila in pogoji za izplačilo ob morebitni nezgodi niso dovolj jasni.

Za dodatna pojasnila bo poskrbel predsednik našega sindikata. ▲

TEKMOVANJE LASTNIKOV GOZDOV IN GOZDARJEV V MALEM NOGOMETU

JANEZ SKERLOVNIK

Kar nekaj časa je minilo od prvega srečanja gozdarjev in lastnikov gozdov, ki so se pomerili v malem nogometu. Običajno se dobimo dvakrat letno. Letošnje prvo nogometno srečanje je potekalo 7. februarja v telovadnici radeljske osnovne šole.

Ker je letos jubilejno petnajsto leto, ko se v radeljskem koncu srečujemo ob nogometni žogi lastniki gozdov in gozdarji, bomo pozno poleti izvedli še eno srečanje na travnatih površinah igrišča pri Greglu na Sp. Orlici. Igrati samo nogomet, ni naše vodilo, ampak druženje in pogovor o problemih vsakdanjega življenja. Takšno je bilo tudi letošnje prvo srečanje. Ni bil pomemben rezultat (7 : 7), temveč prijetno kramljanje do poznih popoldanskih ur. Pred petnajstim leti je bilo na takratnem TOK-u veliko gozdarjev in delavcev, danes pa KE ZGS Radlje nima tolikšne izbire nogometašev, zato so priskočili na pomoč tudi kolegi iz drugih KE. Od prvotne ekipe so ostali le trije člani.

Veseli smo tudi aktivnega sodelovanja tistih, ki so imeli v času našega druženja kakršno koli poškodbo. Tudi dejstvo, da so na kmetijah mladi ljudje, ki nadomeščajo svoje kolege, začetnike teh srečanj, razveseljuje in daje upanje, da ta druženja ne bodo zamrla. ▲

V pričakovanju gola
Nogometno razpoloženi tudi med počitkom

Foto Gorazd Mlinšek

ZATIRANJE PODLUBNIKOV - LUBADARJEV

VOJKO PLAZNIK, univ.dipl.inž., Zavod za gozdove Slovenije

»Izkušnja že od nekaj uči, da posvečamo vzdrževanju gozdov skrajno malo pozornosti, čeprav so dragulj dežele, ki ga nobena dežela in noben človek ne more pogrešati.« je zapisala Marija Terezija v Terezijanskem gozdnem redu za Kranjsko leta 1771.

Podlubniki - lubadarji so stalno prisotni v gozdovih.

Zaradi sposobnosti podlubnikov - lubadarjev, da se lahko v zelo kratkem času, pri ustreznih pogojih za njihov razvoj (dovolj oslabilih dreves, ustrežna temperatura ozračja, ...), namnožijo do takšne številčnosti, ki lahko ogrozi naš gozd, jih moramo držati ves čas na vajetih.

Za uresničitev tega pa moramo upoštevati nekatere zatiralne ukrepe, ki jih ne moremo enkrat upoštevati, drugič pa ne.

Najpomembnejše pri rednem gospodarjenju z gozdovi je **ohranjati gozdno higieno**, kar pomeni, da **odpeljemo vse gozdne lesne sortimente iz gozda, dobro olupimo - obelimo vse panje** in ne naredimo samo par prog z motorno žago po panju, pač pa **pravilno zložimo vse veje v kupe**, in to na sledeč način: najprej damo v kup vrhač, ki ga po potrebi razrežemo, potem zložimo v kup veje tako, da so debelejši konci vej v sredini kupa, vejice in iglice pa so zunaj.

Po naravnih katastrofah (vetrolom, snegolom) **takoj - vsekakor pa pred pomladjo** - saniramo nastalo škodo.

Letno kontroliramo številčnost podlubnikov - lubadarjev s kontrolno lovniimi pastmi, kontrolno lovniimi drevesi, kontrolno lovniimi debli in kontrolno lovniimi kupi.

Kontrolno lovna drevesa (kontrolno lovno drevo naj bo povprečno drevo v gozdu) **nastavivamo v gozdu v polsenci pred rojenjem lubadarja**. Na kontrolno lovniimi drevesih kontroliramo naseljevanje hroščev - nalet podlubnikov, vrsto podlubnikov in razvojno stopnjo. Številčnost naleta starševske generacije kontroliramo po kupčkih črvotine, razvojni stadij pa z odpiranjem skorje. **Ce je nalet velik, podremo takoj v bližini še več dreves**, da ulovimo še preostale podlubnike, ki jih potem uničimo. Ko je večina jajčec razvitih, **v stadiju ličinke izdelamo kontrolno lovno drevo** - oklestimo veje in jih zložimo v kupe, brez ogrožanja gozda z gozdnim požarom ostanke sežgemo oz. v skrajnem primeru poškrpimo z insekticidom; napadene gozdne sortimente obelimo - olupimo kot pomarančo (ne režemo koščke skorje), najlažje odstranimo lubje v metrskih pasovih. Pri lupljenju (odstranitvi lubja) napadenih gozdnih lesnih sortimentov moramo pod deblo (hlod) položiti dovolj veliko močno platno (cerado), da nam lubadarji v razvojni fazi hroščka ne popadajo v gozdno podrast in nadaljujejo s svojim razvojem oz. škodljivim delovanjem na drugem drevesu; pa tudi razvojne stadije jajčeca, ličinke in bube tako lažje uničimo.

Tako odstranjeno lubje, če je možno brez

ogrožanja gozda z gozdnim požarom, sežgemo oz. v skrajnem primeru poškrpimo z insekticidom ali pa ga damo na sonce (direktno na sonce), ki izsuši ličinke in le-te so tako uničene. Olupljen les odpeljemo iz gozda in ga prodamo. Nikakor ne smemo pozabiti olupiti tudi panja in korenin.

Pri sanaciji žarišč - žarišče je lokacija, kjer se je podlubnik - lubadar preveč namnožil in že pušča za sabo mrtvo stoječe drevje in napada naprej - je postopek isti kot pri izdelavi kontrolno lovniimi dreves. Podremo, izdelamo, olupimo izdelane gozdne lesne sortimente, olupimo panj, naredimo gozdni red, sežgemo ali v skrajnem primeru poškrpimo z insekticidom.

Zažiganje gozdnih lesnih ostankov (vej, lubja, vrhačev, ...) moramo javiti na policijsko postajo z vsemi potrebnimi podatki, kot to zahtevajo predpisi.

Uporaba insekticidov ni dovoljena v območjih s poudarjeno hidrološko funkcijo. Pri uporabi insekticidov moramo **upoštevati predpise za varno delo z insekticidi**. **Skropljenje z insekticidi je dopustno samo tam, kjer z drugimi zatiralnimi ukrepi** (kontrolno lovna drevesa, kontrolno lovna debela, kontrolno lovni kupi, kontrolno lovne pasti) **ni mogoče uspešno zatirati podlubnikov - lubadarjev**.

Ce imamo možnost odpeljati les na strojno lupljenje - beljenje, ga odpeljemo. Pri strojnem lupljenju mehansko uničimo ogromno količino podlubnikov in zalege. Strojno beljenje mora biti opravljeno najpozneje v enem mesecu po prvem dnevu rojenja lubadarjev pri iglavcih iz zimske sečnje (od 1. novembra do 31. marca) ter najpozneje v treh tednih po poseku iglavcev pri letni sečnji (od 1. aprila do 30. oktobra).

Pomembna je tudi takojšnja izdelava snegolomov in vetrolomov, da ne postanejo središče razvoja podlubnikov - lubadarjev in njihove uničevalske poti za gozd.

Lubje, ki ga odstranimo sami, moramo tudi zložiti v kupe, in to skupaj z vrhačem na sredini kupa (nenapadeno lubje). Veje pa zložimo z debelejšim koncem v sredini kupa, kot je že bilo povedano.

Danes se za vabljenje podlubnikov - lubadarjev v pasti uporabljajo tudi feromoni. V past (glej fotografijo) se ulovi več ali manj lubadarjev, ki jih pri kontroli njihove številčnosti uničimo. Feromonske pasti za podlubnike so najučinkovitejše v spomladanskem času. Postavljene morajo biti vsaj 20 m stran od rastočih dreves, da lubadarjev ne privabimo na ta drevesa.

Za vaše konkretne ukrepe v vašem gozdu, ki so ga napadli podlubniki - lubadarji, boste konkretna dela določili z gozdarskim strokovnjakom - revirnim gozdarjem.

Številčnost podlubnikov - lubadarjev je priporočljivo kontrolirati vsako leto v iglastih gozdovih, obvezno pa jo moramo kontrolirati v obolelih, obraščenih, po ujmah (v zimi 2002/03 je bilo veliko snegolomov in vetrolomov) **in imisijah prizade-**

tih gozdovih, ob pogoriščih, na lanskoletnih sečiščih in v letu, ki sledi hudim sušnim poletjem (leto 2003 je bilo sušno leto) **ter semenskim letom** (leto 2003 je bilo semensko leto) **na celotnem področju iglastih gozdov, še posebej, če se več dejavnikov, ki vplivajo na vitalnost dreva, zgodi v enem vegetacijskem obdobju.**

Vsak lastnik ali upravnik gozda naj kot dober gospodar, ki skrbi za svoj gozd, v dogovoru z gozdarskim strokovnjakom - revirnim gozdarjem, posebno pozorno opazuje svoj gozd, ki je bil poškodovan po snegu (snegolom), vetru (vetrolom) ali ki je podvržen stalnim imisijam. V takšnih gozdovih je potrebno v zimskem času (november - marec) pregledati sestoje iglavcev vsak mesec enkrat. Gozdove, ki niso bili poškodovani na ta ali oni način pa vsaj enkrat v zimskem obdobju. Najbolje je, da to storimo proti koncu zime (februar). Posebno pozorno pregledamo okolico starih žarišč in tople (južne, jugozahodne, zahodne, jugovzhodne) robove gozdov. V poletnem času (april - oktober) je potrebno pregledovati ogrožene gozdove iglavcev najmanj enkrat mesečno, ožja območja, kjer so bile pozimi sekane lubadarke, pa vsaj dvakrat mesečno. Vsa opažanja takoj javite revirnemu gozdarju in ta vam bo predlagal konkretne, za vaš gozd najučinkovitejše, ukrepe za sanacijo nastalih razmer.

Kontrolno lovna drevesa, kontrolno lovna debela in kontrolno lovne kupe nastavimo pravočasno - to je pred rojenjem lubadarjev. Praviloma začno podlubniki - lubadarji rojiti pri dnevni temperaturi 15 - 18 °C. Lubadarji na boru in jelki rojijo prej kot na smreki, macesnu in brestu.

Kontrolno lovni kup ima debelejšje konce vej zunaj (ravno nasprotno kot moramo pravilno zlagati veje in vrhače pri popolnem gozdnem redu oz. pri zagotavljanju gozdne higiene).

Za naše pravočasno ukrepanje pri zatiranju številčnega razvoja podlubnikov - lubadarjev pa moramo imeti natančno evidenco in kontrolno razvoja le-teh na terenu. Pri tem so nam v pomoč kontrolno lovna drevesa, kontrolno lovna debela, kontrolno lovni kupi in kontrolno lovne pasti s feromoni.

Kontrolno lovno drevo naj bo povprečno drevo sestaja, ki ima svojo številko (zaradi evidence pri kontroliranju naleta in razvoja podlubnikov - lubadarjev in uničenja le-teh). V posebno beležnico (lahko si jo naredimo sami) vpišemo nekaj osnovnih podatkov, kot so: gozdni revir, gozdnogospodarska enota, oddelek - odsek, drevesna vrsta, debelinska stopnja, datum nastavitve in številka kontrolno lovne drevesa ali kupa (podatkov je lahko še več: katastrska občina, številka parcele, lastnik, ...). Takšno kontrolno lovno drevo, deblo ali kup kontroliramo enkrat tedensko pri ugotovljenem slabem - maloštevilnem naletu - napadu podlubnikov - lubadarjev in pri nižjih temperaturah (temperature so manj ugodne za razvoj lubadar-

Premalo obeljen – olupljen panj je primeren dom za razvoj podlubnikov – lubadarjev

Razmetani sečni ostanki so raj za razmnožitev podlubnikov – lubadarjev

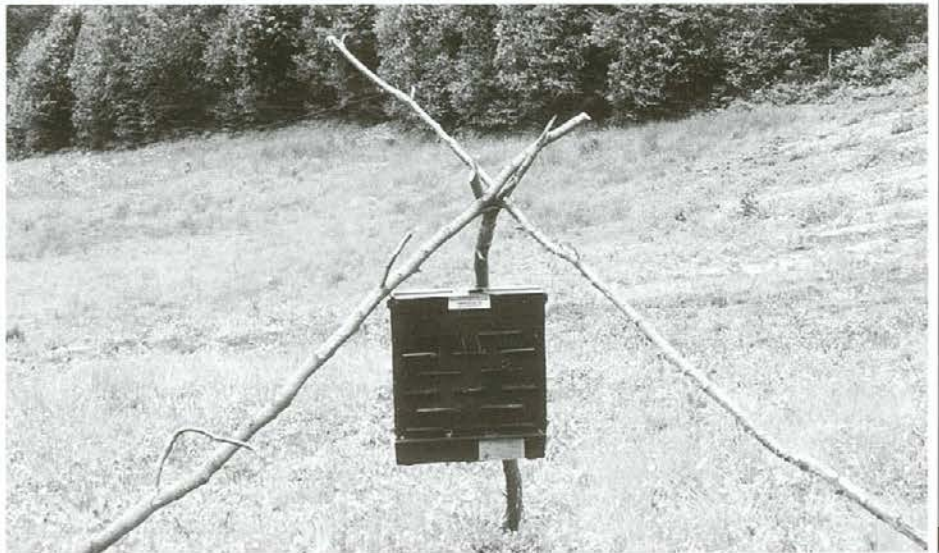
Posledice snegolomov in vetrolomov, ki ostanejo v gozdu neizdelani dovolj dolgo, so idealno gojišče podlubnikov – lubadarjev ▲▼

Nepravilno zloženi sečni ostanki so raj za razmnožitev podlubnikov – lubadarjev

Kontrolno lovna past s feromonskimi preparati

jev). Če je nalet močan in so dnevne temperature visoke (temperature so ugodne za razvoj lubadarjev), kontroliramo razvoj podlubnikov na postavljenih kontrolno lovnih drevesih, deblih in kupih dvakrat tedensko. Datume obiskov kontrolno lovnih dreves, debel ali kupov vpišemo v beležnico in pripišemo ugotovitve – opažanja o začetku napada, gostoti napada in razvojni stopnji lubadarja.

Pri kontroli pregledamo drevo na debelejšem, srednjem in na tanjšem koncu ter posebej veje.

Kontrolno lovne nastave (drevesa, debla, kupe) lahko kontrolirajo lastniki ali upravljavci gozdov sami. V dogovoru s področnim gozdarskim strokovnjakom in z upoštevanjem zgoraj omenjenih časovnih terminov vpisujejo podatke opažanj naleta in razvoja podlubnikov – lubadarjev na posameznih kontrolno lovnih nastavah. Vsa opažanja o razvoju lubadarjev je potrebno takoj javiti revirnemu gozdarju, ki vam bo povedal, če je že čas za izdelavo konkretnih lovnih nastav oz. če je potrebno v bližini postaviti še kakšno kontrolno lovno nastavo.

Ko je razvoj v kontrolno lovnem drevesu, deblu ali kupu dovolj daleč, kontrolno lovno drevo, debl oz. kup izdelamo in uničimo lubadarje. Delo pri izdelavi kontrolno lovnih nastav koordinira in usmerja področni gozdarski strokovnjak – revirni gozdar.

Podobno postopamo pri kontrolno lovnih pasteh. Kontrolno lovne pasti imamo oštevilčene. Za evidenco dogajanj in opažanj lahko uporabljamo podobno ali enako beležnico kot pri kontrolno lovnih drevesih s to razliko, da v opombe vpisujemo število ulovljenih podlubnikov – lubadarjev ločeno po vrstah. Kontrole so v enakih časovnih razmakih kot pri kontrolno lovnih drevesih, deblih oz. kupih.

Po končanem štetju ulovljene lubadarje

uničimo.

Največje uspehe pri zatiranju podlubnikov – lubadarjev bomo dosegli s pravočasnim nastavljanjem in izdelavo tako kontrolno lovnih dreves, debel, kupov kot s pravočasnim nastavljanjem kontrolno lovnih pasti s feromoni in rednim praznjenjem in čiščenjem letih posamič ali v vseh možnih kombinacijah ob doslednem izvajanju gozdne higijene in vseh zgoraj naštetih ukrepov.

Pri delu v gozdovih pa poleg vsega ostalega nikar **ne pozabite na svojo varnost in na varnost drugih delavcev, ki delajo v gozdu.** Naj vas spomnim, kakšno orodje in obleko ter kakšen način dela morate uporabiti za varno delo v gozdu:

- sečnja in izdelava gozdnih lesnih sortimentov;
- visoke čevlje z močno narezanim podplatom (gozdar),
- sekaške hlače z mrežico in bluzo,
- delovne protivibracijske rokavice,
- čelado z mrežico in naušniki,
- dobro vzdrževano in ostro orodje,
- kvalitetno verižno motorno žago, ki ima zavoro, ogrevan ročaj, zaporo petelina, ostrogo, lovilec verige, ...),
- okrog drevesa si očistimo prostor pred podiranjem,
- določimo varno smer našega umika,
- določimo smer podiranja,
- pri prežagovanju debla v strmini ne stojimo pod deblom,
- dva delavca na istem sečišču morata biti vsaj dve drevesni višini narazen,
- obelimo panj,
- obelimo sortimente in zložimo vrhač, lubje in veje v kupe;
- spravimo gozdnih lesnih sortimentov:
- uporabljamo traktor z varnostno kabino,
- uporabljamo delovne rokavice,
- uporabljamo čelado z glušniki,
- pomočnika ne prevažamo na traktorju,

- za pomoč dobimo ljudi, ki delo poznajo in ga znajo opraviti varno;
- kurjenje ostankov:
- ne kurimo, če ni mokro,
- ne kurimo, če je veter,
- ne kurimo na požarno zelo ogroženem območju,
- ne kurimo, če je razglašena splošna nevarnost požarov.

Za tvoj gozd gre!

Literatura:

Andrić, m., Gavrilović, D., Grujić, D., Harapin, M., Jodal, I., Kuševska, M., Luteršek, D., Mihajlović, L., Mikloš, I., Opalički, K., Popo, A., Sidor, C., Spaić, I., Serafimovski, A., Tomić, D., Vasić, K., Glavaš, M., Gajković, N., Grujoskas, M., Hočevnar, S., Karadžić, D., Lazarev, V., Marinković, P., Papazov, V., Peno, M., Šmit, S., Usčuplić, M., Savić, I., Živojinović, D., Priručnik izveštajne i dijagnostičko prognozne službe zaštite šuma, Savez inženjera i tehničara šumarstva i industrije za prerađu drveta Jugoslavije, Beograd 1981, 336 s.

Kovačević, Ž., Primijenjena entomologija, Sveučilište u Zagrebu, Šumski štetnici – III. Knjiga, Poljoprivredni nakladni zavod, Zagreb 1956, 533 s.

Šlander, J., Zatiranje lubadarjev, Gozdarska knjižnica, Ministrstvo za gozdarstvo LRS, Ljubljana 1951, 60 s.

Titovšek, J., Podlubniki Slovenije: obvladovanje podlubnikov, Zveza društev inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije Ljubljana 1988, 128 s.

Titovšek, J., Lubadarji lahko uničijo gozdove, Zveza duštev inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva Slovenije, Gozdarska založba, Založilo ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 1993, 16 s.

Vajda, Z., Nauka o zaščiti šuma, Školska knjiga Zagreb, Zagreb 1974, 482 s.

Živojinović, S., Vasić, K., Spaić, I., Zaštita četinara, I deo, Zaštita od štetnih insekata, II deo, Zaštita od divljači i sitnih glodara, Jugoslovenski savetodavni centar za poljoprivredu i šumarstvo, Beograd 1962, 192 s.

ČEBELE V MARCU

ČEBELARSTVO JANEZ BAUER

Dnevi se daljšajo, sonce vsak dan greje vse topleje. Kakor da bi nas zima letos kar zaobšla. Upajmo, da se ne bo spomnila in nas obiskala v prvih toplih pomladnih mesecih. Narava se prebuja, toplo sonce je priklicalo na plan zvončke in trobentice. Na prisojnih straneh so ozeleneli travniki in pomlad že trka na vrata.

Vse to je vzpodbudilo čebele k naglemu razvoju. Prve čebele, ki jih je matica zaleгла v začetku februarja, so se že izlegle. Matica zaleže vsak dan več celic in v panju se poraba hrane silovito poveča. Čebele morajo zalego ogrevati na trideset stopinj. Sedaj, ko je zunaj še hladno, je najbolj potrebno dobro toplotno opaženje panja. Opaž moramo občasno pregledati in posušiti. Pri oskrbi zalege se sprošča veliko vlage, ki se kot kondenz nabira na hladnih delih panja. Vlažni panji so leglo bolezni, zato je od kvalitete zapaženja v veliki meri odvisen nadaljnji razvoj čebelje družine. Če smo panje opažili s penasto gumo, morajo biti zadnja vratca odprta, da se vlaga odvaja v prostor.

Proti koncu meseca čebele izletajo že vsak dan. Lepo je pogledati naše ljubljence, kako že od ranih jutranjih ur hitijo po vodo in medicino, ki jo naberejo na pomladanskih cvetlicah. Veliko se jih

vrača otovorjenih s koški cvetnega prahu na zadnjih nogah. Naberejo ga na leski in vrbi in porabijo za nego čebelje zalege, ki se vsak dan širi. Nov rod čebel se pripravlja, da bo v ranem poletju napolnil medišče z dobrim medom.

Da bi posegali v panje je še prezgodaj. Čebelja družina sedaj najbolj potrebuje mir. Iz opazovanja pred panjem izvemo vse, kar se v njem dogaja. Proti koncu meseca, ko se zunanja temperatura dvigne na več kot petnajst stopinj, pa bomo že lahko pokukali v panj. Nekakšen mejnik je sv. Jožef. Že star pregovor pravi, da kakršno vreme je na ta dan, taka bo tudi čebelarstva letina. Po sv. Jožefu se lahko tudi odpira panje in pregleduje kako so čebele prezimile. Vendar naj bodo ti pregledi le pri družinah, kjer sumimo da je kaj narobe.

Drugače preglejmo samo stranske satove, če imajo čebele še dovolj hrane, samega gnezda pa ne razdirajmo. Vsak poseg v panj za čebeljo družino predstavlja stres, za katerega potrebujejo kar dan ali dva, da ga premagajo. Zato je dosti lepše, da sedemo na klopcu ob čebelnjaku in na toplem pomladanskem soncu opazujemo naše pridne čebelice. ▲

MIRKO TOVŠAK, oec

Kmetje, mlekarji iz območja Podgorja, Suhlega dola, Svetega duha in okolice, ki oddajajo svoje mleko v organiziranem odkupu pri Koroški kmetijsko-gozdarski zadrugi, se vsako leto ob zaključku leta dobivajo na srečanjih, ki jih na kratko imenujejo »mlekarska gavda«. Kljub takšnemu imenu pa to srečanje nikdar ne pomeni smo zabavno prireditev, pač pa kmetom daje tudi možnost, da se srečajo z najpomembnejšimi ljudmi iz Celjske mlekarne, ki to mleko predeluje, s predstavniki zadruge, s predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice in lokalnih oblasti. Ti na tej prireditvi običajno spregovorijo o problematiki odkupa mleka, njegove predelave, o problemih kmetijske politike ter načrtih, ki jih imajo v lokalnih skupnostih pri vzpodbujanju razvoja podeželja. Letos je bilo to srečanje že devetnajsto po vrsti, poleg kmetov, pridelovalcev mleka pa so bili na prireditvi prisotni še predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice s predsednikom Petrom Vriskom na čelu, predstavniki Koroške kmetijsko-gozdarske zadruge, veterinarske službe, sponzorji prireditve, v imenu Mestne občine Slovenj Gradec pa je bil na srečanju prisoten njen podžupan, zadolžen za področje razvoja podeželja, Jože Jeromel.

V letu 2003 je zadruga na Koroškem odkupila preko 30 milijonov litrov mleka, kar pomeni kljub težavam zaradi suše, problematiki, ki je nastala ob kloramfenikolski aferi in slabim odkupnim cenam mleka, povečanje odkupa mleka za 2 % glede na preteklo leto. Približno 2/3 tega mleka predela Celjska mlekarne, 1/3 pa predelajo Ljubljanske mlekarne. Čeprav postaja tudi zasluzek pri pridelavi mleka vse manjši, saj se odkupne cene mleka niso spremenile že štiri leta, pa na našem območju razen govedoreje ni danih naravnih možnosti za druge oblike kmetijske pridelave. To je verjetno tudi vzrok, da naši kmetje vztrajajo v tej obliki kmetijske pridelave, zavedajo pa se seveda tudi dejstva, da predstavlja plačilo mleka najbolj redno mesečno obliko plačevanja kmetijskih pridelkov.

V letu 2004 bo Slovenija ob vstopu v Evropsko zvezo prvič

pričela uvajati mlečne kvote, zato je tudi večina mlečnih proizvajalcev poskrbela za to, da so se jim količine mleka v zadnjih letih močno povečale, saj računajo, da bodo te količine pomenile tudi osnovo za določitev mlečnih kvot za vnaprej. Ob tej priliki objavljamo tudi spisek petnajstih največjih proizvajalcev mleka v letu 2003, ki oddajajo mleko Koroški kmetijsko-gozdarski zadrugi:

PROIZVAJALEC	NASLOV	POŠTA	Litri mleka
1. Konečnik Ivan	Šelovec 9	2373 Šentjanž	490.165
2. Brezovnik Branko	Št. Janž pri Radljah 41	2360 Radlje ob Dravi	460.171
3. Verčkovnik Terezija	Podgorje 44	2381 Podgorje	443.483
4. Gams Franc	Šmartno 10	2383 Šmartno	350.749
5. Hedl Jože	Sp. Vižinga 14	2360 Radlje ob Dravi	349.813
6. Močilnik Marko	Lokovica 12	2391 Prevalje	337.486
7. Rek Marjan	Štražišče 34	2390 Ravne na Kor.	318.062
8. Brezovnik Dani	Št. Janž pri Radljah 46	2360 Radlje ob Dravi	301.498
9. Klančnik Miha	Podgorje 46 a	2381 Podgorje	264.778
10. Klančnik Peter	Podgorje 46	2381 Podgorje	261.962
11. Gašper Franc	Mariborska cesta	2360 Radlje ob Dravi	261.846
12. Večko Ivo	Završe 91	2382 Mislinja	255.648
13. Kogelnik Jože	Podklanc 5	2370 Dravograd	227.998
14. Kac Robert - Marija	Šmarska c. 22	2380 Slov. Gradec	217.178
15. Krevh Jože	Podgorje 87	2381 Podgorje	215.280

Če podrobneje pogledamo seznam največjih proizvajalcev, že na prvi pogled opazimo, da so med petnajstimi največjimi mlekarji kar štirje iz področja Podgorja, zato ta zaselek upravičeno štejemo med eno izmed najbolj razvitih mlekarških območij.

Na prireditvi, o kateri poročamo v tem članku, so se organizatorji še posebej potrudili, da so srečanje obogatili še s kulturnim sporedom. V skeču, za katerega so tekst pripravili sami, so na duhovit način predstavili probleme, s katerimi se kmetje vsakodnevno srečujejo. Kljub smehu v dvorani pa se je marsikdo lahko tudi zamislil nad realnostjo nekaterih problemov, ki vse bolj siromašijo naše podeželje.

Tako kot vsako leto so organizatorji poskrbeli tudi za uradno ustoličenje novega predsednika »mlekarske gavde«, ki mora poskrbeti za srečanje v naslednjem letu. V ta namen simbolično prejme kravji zvonec, ki ga nenehno opominja, da pravočasno postori vse potrebno za naslednje srečanje mlekarjev v Podgorju. To nalogu si je tokrat naložil Jože Krevh, sicer predsednik področne zadruge Slovenj Gradec. ▲

Podgorski mlekarji imajo tudi svojo himno, ob njenem petju vsi sodelujejo, tako kot se spodobi za himno pa morajo takrat tudi vstati.

V kulturnem sporedu je sodelovalo veliko domačinov

Predsednik zadruge Štefan Štrekelj ob pozdravnem nagovoru mlekarjev

Novi predsednik »mlekarske gavde« je ob prevzemu zvonca zaplesal s svojo soprogo.

EU, STRUKTURNI SKLADI IN SREDSTVA ZA RAZVOJ KMETIJ

DARJA JERIČEK, univ.dipl.inž.agronomije in

MOJCA KRIVEC, univ.dipl.inž.agronomije KGZS, KGZ CELJE

Slovenija bo letošnje leto s 1. majem postala enakopravna članica Evropske unije. Ker nam je tako zgodovina nastajanja kot tudi njeno delovanje premalo poznano, smo se na KGZ CELJE odločili, da pripravimo predstavitev, s katero vas želimo na splošno seznaniti z Evropsko unijo ter njenim delovanjem in z ukrepi, ki jih bomo lahko koristili na področju razvoja podeželja po vstopu SLO v EU. Predvsem pa vas želimo spodbuditi za pravočasno pripravo projektov na kmetijah.

EVROPSKA UNIJA

Evropska unija ima 15 držav članic s skupno 370 milijoni prebivalcev, po 1. 5. 2004 pa bo imela **25 držav članic** s skupno **445 milijoni prebivalcev**. Administrativna središča Evropske unije so **Bruselj, Luksemburg in Strasbourg**.

Zastava Evropske unije ima **dvanaest zlatih rumenih zvezd** na modri podlagi. Število 12 je prisposoda popolnosti, krog pa simbol povezanosti in nerazdružljivosti. Število zvezd ni povezano s številom članic.

Himna Evropske unije je zadnji stavek Beethovnovi Devete simfonije, znan kot **ODA RADOSTI**, in je kot taka hvalnica na svobode, občutka za skupnost in miru.

Evropska unija je zasnovana na pravno obvezujočih pogodbah, ki jih države članice morajo izpolnjevati. Sloni na trdih ekonomskih temeljih. Deluje na podlagi demokratičnega procesa odločanja, za katerega sta značilna **KOMPROMIS IN SOGLASJE**.

Evropska unija dosega svoje cilje predvsem z izvajanjem **skupnih politik** (kmetijstvo, ribištvo, transport, zunanja trgovina, konkurenca, razvoj, regionalna politika, energija, carinska unija) in **skupnih akcij ali programov** (raziskave in razvoj, izobraževanje, zdravstvo, telekomunikacija, koordinacija ekonomskih politik držav članic, socialna politika, ekonomska in monetarna unija).

1. januarja 1993 je bil formalno ustanovljen enoten evropski trg. Z njim so tudi formalno zago-

tovljene štiri svoboščine, na katerih je zasnovana EU: prost pretok blaga, oseb, storitev in kapitala.

Kaj so STRUKTURNI SKLADI?

Strukturni skladi so bili ustanovljeni za pospeševanje razvoja in zmanjševanje ekonomskih in socialnih razlik med regijami in državami v Evropski uniji, med mesti in podeželji. Financiranje projektov poteka s sodelovanjem lokalnih oblasti in države članice, tako da je delovanje strukturne politike določeno kot dopolnjevanje nacionalnih regionalnih politik.

Poznamo štiri strukturne sklade:

Evropski sklad za regionalni razvoj - ESRR (ERDF - European Regional Development Fund),

Evropski socialni sklad - ESS (ESF - European Social Fund),

Evropski kmetijski usmerjevalni in jamstveni sklad - EKUJS (EAGGF - European Agricultural Guidance and Guarantee Fund),

Finančni instrument za usmerjanje ribištva - FIUR (FIFG - Financial Instrument for Fisheries Guidance).

Slovenija je v programskem obdobju 2004-2006 opredeljena kot ena regija cilja 1. V cilj 1 se uvrščajo regije, ki zaostajajo v razvoju in se srečujejo z resnimi problemi nerazvitosti, brezposelnosti, slabe ali pomanjkljive infrastrukture, in imajo BDP manjši od 75 % povprečja EU. Regije cilja 1 so upravičene do koriščenja sredstev iz vseh štirih strukturnih skladov.

Razvoj podeželja v obdobju 2004-2006

Kmetijstvo ima za osnovo dva programska dokumenta, in sicer Program razvoja podeželja in Evropski programski dokument.

V Programu razvoja podeželja 2004-2006 so opredeljeni ukrepi jamstvenega oddelka evropskega kmetijskega strukturnega sklada. V Evropskem programskem dokumentu so opredeljeni ukrepi usmerjevalnega oddelka kmetijskega strukturnega sklada.

Iz jamstvenega oddelka evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada bodo sofinancirani

naslednji spremljajoči ukrepi:

- zgodnje upokojevanje,
- območja z omejenimi možnostmi za kmetovanje (LFA),
- kmetijsko-okoljski ukrepi,
- pogodovanje kmetijskih zemljišč,
- nekateri dodatni ukrepi za nove članice:
- podpore za poloskrbne kmetije,
- vzpostavitev organizacij proizvajalcev,
- tehnična pomoč,
- podpore za doseganje okoljskih standardov.

Po nacionalni shemi bodo financirani naslednji ukrepi (financiranje samo iz nacionalnih sredstev):

- zemljiške operacije (agromelioracije, komasacije, sanacija nedokončanih komasacij, obnova in urejanje pašnikov),
- pomoč mladim kmetom za prevzem kmetij,
- pospeševanje prodaje kmetijskih pridelkov oz. živil,
- vertikalni ukrepi (obnova vasi, inovativni programi za razvoj podeželskih ekonomij, razvoj infrastrukture, povezane z razvojem kmetijstva),
- drugi ukrepi (podpora strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu povezovanju).

Ukrepi, ki jih bo sofinanciral usmerjevalni oddelk EKUJS v obdobju 2004-2006:

- izboljšanje predelave in trženja kmetijskih proizvodov - 35 % sredstev,
- naložbe v kmetijska gospodarstva - 30 % sredstev,
- diverzifikacija kmetijskih dejavnosti in dejavnosti, ki so blizu kmetijstvu - 20 % sredstev,
- naložbe v gozdove za izboljšanje gospodarske in ekološke vrednosti gozdov - 10 % sredstev,
- trženje kakovostnih kmetijskih in živilskih proizvodov - 5 % sredstev.

Za kmetijska gospodarstva so najbolj zanimivi naslednji ukrepi

Ukrep 2: naložbe v kmetijska gospodarstva

Končni prejemniki v okviru tega ukrepa so lahko kmetijska gospodarstva, ki opravljajo kmetijske dejavnosti v Sloveniji v skladu z načeli dobre kmetijske

prakse in izpolnjujejo predpisane pogoje in merila za dodelitev sredstev.

Upravičene aktivnosti:

- naložbe v hleve s pripadajočo notranjo opremo (oprema za krmljenje in izločke) za prirejo mleka in mesa,
- naložbe v skladišča za krmo s pripadajočo opremo za potrebe lastne prireje,
- naložbe v objekte, vključno s pripadajočo opremo za pridelavo, skladiščenje in pripravo kmetijskih proizvodov za trg,
- naložbe v novogradnje ali adaptacije gospodarskih poslopij in objektov, vključno s pripadajočo opremo za predelavo mleka in naložbe v ureditve pitne vode za potrebe predelave mleka na planinah,
- nakup ali lizing kmetijske mehanizacije in opreme,
- nakup kmetijskih zemljišč - le v vrednosti 10 % skupne naložbe,
- prvi nakup plemenske črede v živinoreji ter prvi nakup čebeljih matic in čebeljih družin,
- obnova trajnih nasadov (postavitev ali redna obnova sadovnjakov),
- nakup in postavitve rastlinjakov, vključno s pripadajočo opremo,
- nakup in postavitve mreže proti toči,
- naložbe v male namakalne sisteme,
- naložbe v objekte, vključno z vso pripadajočo opremo za neposredno prodajo nepredelanih proizvodov na kmetijah: skladiščni oziroma hladilni prostor, prodajni prostor, razstavni prostor.

Splošna merila za vse končne prejemnike:

- gospodarska vitalnost kmetijskega gospodarstva,
- izpolnjevanje minimalnih standardov glede higiene, okolja in dobrega počutja živali,
- za proizvode morajo biti na voljo običajne prodajne možnosti,
- izobrazba.

Deleži pomoči:

- 40 - 65 % nepovratnih sredstev se zagotovi iz javnih virov (EU, RS),

- 35 - 60 % zagotovi pro-silec/kandidat.

Omejitve višine investicij za kmetijsko gospodarstvo, ki je upravičeno do podpore:

- za celotno investicijo: 635.600 EUR,
- najvišji znesek javne podpore: 413.140 EUR,
- najnižji znesek javne podpore: 5.300 EUR.

Ukrep 3: diverzifikacija kmetijskih dejavnosti in dejavnosti, ki so blizu kmetijstvu

Končni prejemniki so kmetije, združenja kmetov in gospodarske družbe (razen pri predelavi kmetijskih pridelkov), in sicer za opravljanje dopolnilnih ali dodatnih dejavnosti, ki so našteje v Uredbi o vrstah, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (Ur.l. RS, št. 46/01) za zagotavljanje dodatnih virov zaposlovanja in dohodka. Kmetije morajo opravljati kmetijsko dejavnost v Sloveniji v skladu z načeli dobre kmetijske prakse in izpolnjevati predpisane pogoje in merila za dodelitev sredstev.

Upravičeni stroški :

- izgradnja, nakup ali obnova nepremičnin z izjemo nakupa zemljišč,
- nakup nove ali rabljene opreme, vključno z računalniško programsko opremo do tržne vrednosti sredstva, drugi stroški, povezani davki, marža zakupodajalca ...,
- splošni stroški, kot so honorarji arhitektov, inženirjev, svetovalcev ...

Upravičene aktivnosti - tipi naložb:

- naložbe v male predelovalne obrate za predelavo kmetijskih pridelkov, predelavo lesa, zelišč in gozdnih sadežev,
- naložbe v turistične zmogljivosti za obnovo in izgradnjo prostorov za opravljanje turistične dejavnosti, izgradnja rekreacijskih površin za potrebe turistov,
- naložbe v delavnice in razstavno-prodajni prostor za opravljanje domače obrti,
- naložbe v ureditev prodajalnih kmetijskih pridelkov in proizvodov okoliških kmetij,
- naložbe v pridobivanje energije iz biomase,
- naložbe v združevanja kmetov za namen skupne prodaje ali predelave.

Finančne določbe

Deleži pomoči (nepovratna sredstva):

- 50 - 60 % nepovratnih sredstev se zagotovi iz javnih virov (EU, RS),

- 40 - 50 % zagotovi pro-silec/kandidat.

Omejitve višine investicij za programske obdobje, ki je upravičeno do podpore:

- najvišji znesek javne podpore na končnega prejemnika: 100.000 EUR,
- najnižji znesek javne podpore: 4.300 EUR.

Ukrep 4: naložbe v gozdove za izboljšanje gospodarske in ekološke vrednosti gozdov

Končni prejemniki so zasebni lastniki gozdov, njihova združenja in najemniki zasebnih gozdov.

Upravičene aktivnosti:

- obnova gozda s sajenjem/setvijo,
- naravna obnova,
- nega mlajših razvojnih faz,
- zaščita mladovja pred prostoživečimi živalmi,
- ohranjanje habitatov ogroženih vrst,
- snovanje grmišč in pasišč ...

Podrobnosti, ki vas zanimajo glede posameznih ukrepov, bodo objavljene v Uredbi ter javnih razpisih, po pričakovanih približno čez dva meseca. ▲

Uporabljeni viri:

www.evropska-unija.si

EPD 2004-2006, Programsko dopolnilo EPD 2004-2006

Priročnik za izvajanje projektov v okviru strukturnih skladov

Informacije MKGP, Sektor za strukturno politiko in razvoj podeželja

T R G O V I N A

SPECIALIZIRANA TRGOVINA ZA OSKRBO GOZDARSTVA

V naši gozdarski trgovini LES v Slovenj Gradcu in Radljah vam nudimo vse, kar potrebujete za delo v gozdu: vso gozdarsko orodje in opremo za posek in spravilo lesa, kolesne verige za traktor ali tovornjak, zaščitna sredstva in oblačila za gozdarje, kosilnice in motorne kose, škarje za živo mejo, motokultivatorje in še vse ostalo za delo v gozdu in na vrtu, itd...

Oglasite se pri nas.

SLOVENJ GRADEC, Cesta na Štibus 1
Telefon 02/88 21 620, faks 02/88 42 684
RADLJE (Dvorec), Koroška cesta 68
Telefon 02/88 71 423, faks 02/88 71 239

SERVIS

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec d.d. - **SERVIS** Pameče obvešča cenjene stranke, lastnike tovornih vozil, da v naših delavnicah izvajamo hitro servisiranje, menjavo olj in filtrov, menjavo in centriranje koles ter preizkus zavor vašega vozila. Izmerimo tudi stekanje koles z lasersko merilno napravo. S pravilno nastavitvijo boste zmanjšali porabo goriva in obrabo gum. Sedaj je tudi čas za pranje vašega tovornega vozila ter odstranitev škodljivih soli, ki so se nabrale v zimskem času.

Zaupajte vzdrževanje vašega vozila servisu Gozdnega gospodarstva v Pamečah!

Naš delovni čas je od ponedeljka do petka od 7. do 22. ure.
Telefon: 02 88 46 100 ali 88 46 106

Sončni vzhod na Šratneku nad Ravnami na Koroškem

Foto Gorazd Mlinšek

Mladi s podeželja vsako leto privedimo občni zbor, kjer poskušamo združiti koristno s čim bolj prijetnim. Tako je bilo tudi letos.

V veliki kmečki sobi na turistični kmetiji pri Klevžu je bilo na večer pred kulturnim dnevom videti veliko mladih nasmejanih obrazov, ki so željni družbe in zanimivih dogajanj čakali na otvoritev sestanka.

Dogodkov in zanimivih srečanj letos zlepa ne bo zmanjkalo, kar je bilo razbrati iz besed predsednika DPM Mislinjske doline, **Borisa Pačnika**.

Poleg piknikov, izletov, športnih in kmečkih iger, nikakor ne smemo prezreti pomembnega državnega kviza »Mladi in kmetijstvo«, ki bo na našem sporedu že v drugi polovici marca v Krškem.

Skozi leto se bomo tudi sproti dogovarjali za razne družabne nastope ob posebnih priložnostih. Ena takih, kjer se hočemo pokazati tudi mi, mladi s podeželja, je sodelovanje na pustnem karnevalu.

Po uradnem delu se vsi praznih želodcev pošteno razveselimo večerje, družabne igre pa nam pomagajo pozabiti, kako smo se bili do sitega najedli. Za veselo, zlasti pa vroče razpoloženje vedno poskrbijo naši muzikantje, katerih igranje kar samo od sebe vabi na plesišče.

Med udeleženci pa se vedno najde še kakšen navihanec, ki poskrbi za humor.

Vsi, ki si želite takšnega aktivnega življenja, polnega presenečenj, se le pridružite naši »čredi«. ▲

REDNI OBČNI ZBOR JE ŽE ZA NAMI

NEVENKA KOTNIK, podpredsednica DPM Mislinjska dolina

Kmečka soba pri Klevžu je vedno polna.

Foto ▲▼ Nevenka Kotnik

Na igranjih smo vedno utrujeni, pa tudi veseli.

Pred enajstimi leti so v Dravski dolini s sedežem v Radljah ob Dravi ustanovili strojni krožek Drava. Vsa leta po ustanovitvi krožka so skrbeli za nakup strojev in zbiranje članov. Danes šteje krožek že preko 200 članov, skupaj pa obdelujejo preko 1.800 hektarjev kmetijskih zemljišč. Na občnem zboru, ki je bil pred dnevi na Muti, so ugotovili, da so lanskoletni program dela v celoti realizirali. Tako so organizirali in izvedli prikaz žetve sortnega poizkusa koruze ter demonstracijo košnje na hribovitem in nagnjenem terenu s specialno gorsko opremo. Izvedli in predstavili so dosejavanje trave v travno rušo in izvedli predavanje o obnovi le-te. V okviru medsosedske pomoči so na kmetijskih površinah opravili preko 8.500 ur medsebojnih strojnih uslug. Med člani je v strojnem krožku opravil največ strojnih ur, preko 1.000, **Alojz Rebernik** iz Brezna in je zato na občnem zboru prejel priznanje.

Zaradi narave dela v strojnem krožku posvečajo veliko pozornost tudi izobraževanju svojih članov, zato s predstavniki prometne policije vsako leto izvedejo akcijo na temo o varnosti v ces-

ZADOVOLJNI Z DELOM KROŽKA

FRANC JURAČ

Za največ opravljenih ur v strojnem krožku je Alojz Rebernik prejel priznanje.

Foto Franc Jurač

tnem prometu s kmetijsko mehanizacijo. Ko so na občnem zboru sprejeli plan dela za letos, so podčrtali to, da bodo tudi v letošnjem letu nudili strojne uslugе, sodelovali na državnih kmečkih igranjih, ki bodo letos v Trbon-

jah pri Dravogradu, izvedli razna predavanja in izobraževanja svojih članov in posvečali pozornost delovanju strojnega krožka po vstopu v Evropsko unijo. Njihova velika želja pa je, da bi za obstoj in delo strojnega krožka bolj skr-

bela država, kajti dogaja se, da država za delo strojnih krožkov nima pravega posluha, saj za delovanje vsako leto daje manj sredstev. Tako je za lansko leto strojni krožek prejel le 62.000 tolarjev subvencijskih sredstev. ▲

VINKO CAJNKO 93 LET

PRAZNUJEMO MIRKO KUMER

Odzval sem se njegovemu vabilu in ga štirinajst dni pred njegovim 93. rojstnim dnevom obiskal na domu. Kdo ga ne pozna? Kot športnik – nekdanji vrhunski kolesar – je znan ne samo v Mislinjski dolini temveč v vsej Sloveniji in nekdanji Jugoslaviji.

Toda jaz ga nisem obiskal kot športnika, saj takrat, ko sva se spoznala in službeno sodelovala skoraj celo desetletje, ni bilo časa za šport. Bila je doba trdega dela ne glede na dolžino delovnega dne, nedelje ali praznike. Vsi, ki smo delali v lesni stroki, smo bili praktično mobilizirani za čim večjo pridobitev lesa iz gozdov in žaganega lesa na raztresenih žagarskih obratih. Les je bil najvažnejši izvozni artikel za pridobitev deviz, potrebnih za izgradnjo industrij-

skih tovarn, ki naj bi bile osnova za razvoj državnega gospodarstva. Najlepši gozdovi pa so bili v Sloveniji.

Ko sem bil postavljen za šefa lesnega odseka Okrajne zadrufne zveze (OZKZ) Dravograd in pozneje za poverjenika za lesno industrijo okraja Slovenj Gradec, sem dodobra spoznal trgovsko-gospodarsko in aktivistično sposobnost Vinka.

Kot aktivist je znal prepričati gozdne posestnike, da so kljub odločbam, kot prisilo, morali posekati določeno količino lesa ne glede na nizko ceno. V kolikor sami niso spravili lesa do železniške postaje, je kot vodja lesnega odseka Kmetijske zadruge Podgorje moral organizirati lesne delavce in furmane, da je les kot hlodovina pravočasno prišel do žagarskih obratov ali da je bil kot okrogel les (jamski, celulozni in drugo) naložen na železniške vagone. Saj je bilo vse določeno po terminih, kdaj je moral biti les dostavljen kupcu oziroma v luko. In to se je takrat vse delalo s primitivnim orodjem: ročno žago, sekiro in cepinom, prevozi pa z vprežno živino in težkimi vozovi. Vse takratne razmere sem opisal v članku »Lesna trgovina zadrug v povojnih letih« v Viharniku januarja, februarja in marca 2001.

Od petindvajsetih zadrug je bila KZ Podgorje po težavnosti obremenitvi na tretjem mestu. In Cajnko je vse naloge pravočasno rešil. Enako se je izkazal tudi pozneje, ko je nabavljal jamski les za Trboveljske premogovnike. Kot v športu se je pokazal agilnega in sposobnega tudi v gospodarstvu. Tudi obtožbe zavistnežev je pokončno prenesel, saj si ni imel kaj očitati.

Cajnko ni bil politik, vendar se je spoznal z mnogimi visokimi slovenskimi in jugoslovanskimi politikami, kot športnik pa je bil poznan tudi v sosednjih državah.

Seveda sva si z Vinkom imela mnogo povedati o spominih na preteklo obdobje. Ob slovesu sem mu v spominsko knjigo zapisal, da mu želim, da triindevetdesetim doda še kakšno leto in tako izpopolni svojo življenjsko pot. ▲

PAŠKOVA DEDI IN BICA Z GORTINE STA OBHAJALA ZLATO POROKO

LUDVIK MORI

Sredi novembra lanskega leta sta Ivan in Lojzka Šikart, po domače Paškova z Gortine, v ožjem krogu svojih najdražjih praznovala častitljiv jubilej, zlato poroko.

Paškova kmetija leži v osrčju Spodnje Gortine, tik nad cerkvijo sv. Štefana.

Tu sta si Ivan in Lojzka davnega leta 1953 obljubila zvestobo.

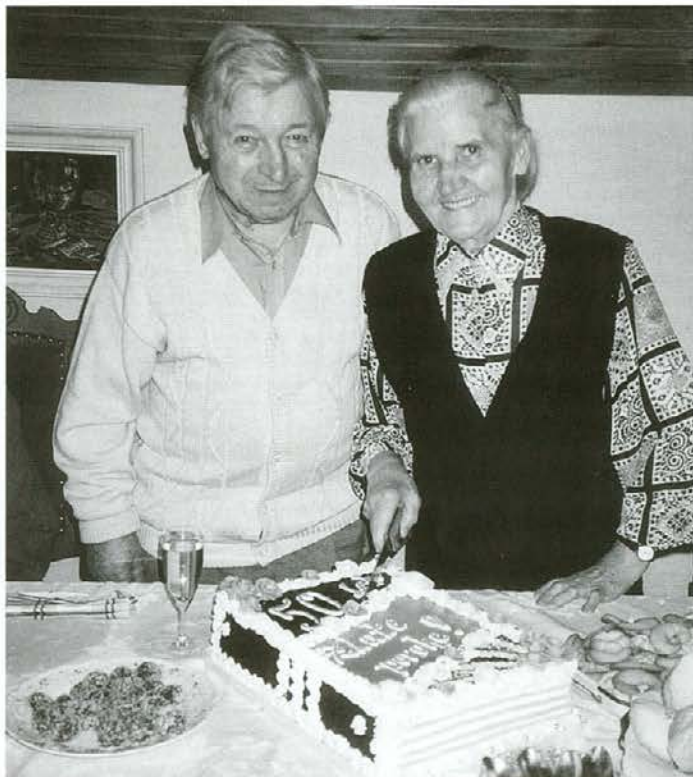
Na kmetiji sta v tistih trdih povojnih časih dobro gospodarila ter zgradila novo hišo.

Življenje sta podarila hčerki Marjani, ki sedaj nadaljuje poslanstvo kmetovanja, kateremu se, žal, veliko mladih izmika.

Kljub temu, da si je Ivan naložil že deveti križ, Lojzka pa osmega, sta oba živahna in korajžna.

V imenu vseh, ki ju poznamo, želim, da bi čila in zdrava dočkala jubilej biserne poroke. ▲

Paškova dedi in bica sta razrezala »zlatoporočno« torto.

BISERNA POROKA MARICE IN MARTINA OŠLOVNIKA

LUDVIK MORI

Bisernoporočenca Marica in Martin Ošlovnik.

Lansko leto, sredi oktobra, je bila v rodbini Ošlovnik lepa slovesnost, kakršne so vse bolj redke v današnjem, modernem času. Marica in Martin Ošlovnik sta se že tretjič poročila. O njuni zlati poroki sem pred desetimi leti že nekaj napisal in je bilo objavljeno v Viharniku, isto besedilo pa v moji knjigi *Pero s Pernic*.

Za svoja leta živahna Marica je povedala, da si nikoli ni mislila, da bo morala s svojim možem Martinom še tretjič pred poročni oltar.

Ljubezen in zdravje sta jima dobro služila in upam, da jima bosta še naprej naklonjena, da bosta še kdaj pristopila k poročnemu oltarju.

Kar veliko število potomcev imata, ki ju razveseljujejo v jeseni življenja in z njima delijo lepe trenutke.

Vsi, ki vaju poznamo, vama iz srca želimo, da bi vama zdravje še služilo in da bi dočakala tudi diamantno poroko. ▲

Dobro pogledite sliko in ugotovite kje in na kateri prireditvi smo naredili ta posnetek. Čaka vas lepa nagrada.

POGLEJTE IN UGANITE

MARIJA NAGLIČ IN IVICA ZLODEJ SKUPAJ DOČAKALI 194 LET

FRANC JURAC

Srečni in veseli so ljudje, ki dočakajo visoko in častitljivo starost. 99 let je na Brdinjah pri Ravnah na Koroškem dočakala Marija Naglič, v Vitanju pa je 95. rojstni dan slavila Ivica Zlodej. Obe jubilatki skupaj sta dočakali 194 let. Lepa in častitljiva je njuna starost, sami pa pravita, da se ne počutita še tako stari, čeprav sta že dolgo na svetu.

Po spominu, ki ga imata, in po drži jima ne bi prisodili, da sta dočakali tako visoko starost. Marija Naglič iz Brdinj pri Ravnah na Koroškem se je rodila 1. februarja leta 1905 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, v delavski družini, kjer je bilo devet otrok. Skromen zaslužek očeta ni nudil toliko, da bi se preživljali, zato se je družina preselila v Vuzenico, kjer je vzela v najem majhno kmetijo, jo obdelovala in na njej živela. V Marijinih najlepših otroških letih pa se je pričela prva svetovna vojna, katere strah in trepet je Marija okušala s svojimi brati in sestrami. Kot pravi sama, so bili težki in hudi časi; dobro se spominja, ko so morali mladi fantje oditi na fronto, mnogi pa se nikoli več niso vrnili domov, ampak so za vedno ostali tam.

Ko je tako teklo leto za letom, se je Marija Naglič z družino preselila k Svetemu Antonu na Pohorju, po nekaj letih pa je prišla na Brdinje, kjer sta z možem Gregorjem kupila majhno hišo in nekaj zemlje. Tu živi pri sinu Francu in snahi Betki še danes.

»Danes mi je lepo in srečna sem, da se pri svojih letih še tako dobro počutim. V mojem dolgem življenju sem zelo trpela in garala, a vse sem vzela za dobro, zato me je to pripeljalo do tako visoke starosti. Danes mi nič ne manjka in vesela sem, ko me pridejo obiskat moji otroci, pa vnuki in pravnuki, ki jih imam tako rada. Posebej srečna pa sem obiskov krajevne organizacije Rdečega križa Kotlje s predsednico Tončko Rožen in območnega združenja Rdečega križa Ravne na Koroškem s predsednikom Ludvikom Kordežem.«

Marija Naglič s sinom Francem, snaho Betko (v sredini za njo) ter predstavnikoma Rdečega križa Tončko Rožen (levo) in Ludvikom Kordežem (desno).
Foto ▲▼ Franc Jurac

Ivica Zlodej s sinom Božom in snaho Ančko ter z nečakinjo Marico in njenim možem Mirkom Plevnikom.

Svojih starostnih 95 let pa ne skriva Ivica Zlodej iz Vitanja. Visoko nad Mislinjo med pohorski gozdovi se je na Pavrovi kmetiji rodila 16. decembra leta 1908, v »olcarski« družini, kjer je bilo osem otrok.

Med njimi je bila Ivica najstarejša. Že kot otrok je izgubila starše, brata in štiri sestre, ki so umrli zaradi tuberkuloze, in ostala sama z bratom Francem in Alojzom. »Po smrti staršev nam ni bilo lepo. Morali smo si poiskati delo. Jaz sem morala že kot sedemletno dekle oditi h kmetom za varuško, potem pa sem hodila v tavrh (za bralce, ki ne vedo, kaj je to pomenilo, pa pojasnilo: delo na polju, na nji-

vah, okopavanje krompirja, žetev ...), za kar pa večkrat nisem prejela plačila, ampak so mi dali kos kruha ali pa vsaj toliko denarja, da sem si lahko enkrat na leto kupila skromno obleko. Potem sem služila in delala pri kmetih kot dekla. Ko pa sem potem prišla v Vitanje, sem se tu spoznala s krojačem, s katerim sva se poročila 12. januarja 1936. leta. Od takrat naprej pa mi je šlo dobro. Z možem sva si ustvarila lep in skromen domek, v katerem sem rodila hčerko Elico in sina Boža in Milčeka, ta pa je umrl zelo zgodaj, star 49 let. Preko 30 let je mož imel krojaško obrt, v tem času pa je sedem vajencev izučil krojaškega poklica. Pri šivanju

sem mu veliko pomagala tudi jaz, čeprav sem imela vedno veliko dela na polju in na vrtu.«

Danes, pri svojih 95. letih, je Ivica Zlodej vesela in srečna, da je dočakala tako visoko starost. Srečna in vesela je, ker zanjo lepo skrbita sin Božo in snaha Anica. Ob svoji starosti pa je Ivica ponosna še na nekaj: da je dobrega spomina in se vseh svojih življenjskih trenutkov dobro spominja. Vseskozi je rada hodila v cerkev in še danes kakšen lep spomin in dobro misel združi z molitvijo.

Našima slavljenkama Mariji Naglič in Ivici Zlodej želimo, da bi bili zdravi, srečni in veseli. ▲

LJUDJE**IN****DOGODKI**

KAR STOKRAT NA VRHU URŠLJE GORE V LETU 2003

TINE ŠMON

Rafko Pečečnik iz Mislinjske Dobrave se je v minulem letu kar stokrat povzpel na vrh Uršlje gore. Osvajal jo je po različnih dostopnih poteh, tako da je goro prehodil z vseh strani. Največkrat se je seveda povzpel iz smeri Suhi Dol in mimo podgorske lovske kočice. Pravi: »Ko sem hodil še na delo v železarno, ni bilo časa, da bi se lahko intenzivno posvetil planinarjenju. Sedaj, ko sem se upokojil, so me gore kar same zvabile v svoje kraljestvo in postale nepogrešljivi del mojega življenja. Spoznal sem, kje je treba iskati zdravje, si krepiti duha in uživati v lepotah narave. Tu se mi nikamor ne mudi in veselim se vsakega novega dne. Vsem, ki v sebi čutite neko notranje pomanjkanje svetujem: Pojdite v gore, nikoli ni prepozno!« Župnik Aljaž je zapisal: »Kaj hočemo, nikdar v življenju človek ne izpelje vsega do konca. Življenje je eno samo hrepenenje.« ▲

Rafko Pečečnik na vrhu Uršlje gore.

POŽAR PRI ROŽEJEVIH V LIBELIČAH

MILKO PEČOLER, inž. gozdarstva

Kolikokrat spregovorjen in resničen je rek, da prijatelja spoznaš v nesreči. Da to drži, sta spoznala tudi zakonca Rožej iz Gorč pri Libeličah.

Bilo je 5. 11. 2003, ko je ob 8.40 nenadoma začelo goreti gospodarsko poslopje. Na kmetiji ni bilo nikogar. Vsi sosedje in okoličani so prihiteli na pomoč ter reševali stroje, živino in nasploh vse, kar se je še rešiti dalo. Zaradi hitrega širjenja požara pa niso mogli rešiti vseh kmetijskih strojev, zato je nastalo škode za okoli 20 mio SIT. Družina Rožej je tako utrpela veliko duševno kot tudi materialno bolečino in škodo. Ker pa jih obdajajo dobri ljudje, kakršni so oni sami, je bilo pomoči zelo veliko. Prav zaradi teh pridnih rok in sočutja je bilo gospodarsko poslopje v mesecu dni na novo pokrito. Gospodinja Anica je s solzami v očeh stregla topel čaj ter se vsake-mu posamezniku zahvaljevala za dobro delo, ki ga je opravil.

Prav s tem namenom pa bi se zakonca Rožej rada še enkrat zahvalila gasilcem za požrtvovalno delo, občini Dravograd ter ostalim organizacijam, društvom in posameznikom, ki so jim darovali les, finančna sredstva in pomagali z delom.

»Še enkrat prisrčna hvala in ne zamerite če nisva vsakega osebno imenovala, saj vas je bilo zelo veliko, ki ste nama pomagali v tej stiski!« pravita zakonca Rožej iz Gorč pri Libeličah. ▲

SREČANJE LJUDSKIH GODCEV

FRANC JURAC

Bilo je pred osemnajstimi leti, ko so v Mislinji začeli razmišljati o srečanju ljudskih godcev.

Beseda je dala besedo in neumorni **Marjan Križaj**, učitelj in kulturni delavec, je pričel s srečanji.

Prva leta so na srečanja prihajali le domači harmonikarji vseh starosti, z leti pa je bilo srečanje vse bolj številčno, in na letošnje osemnajsto srečanje, ki je bilo v Kulturnem domu v Šentilju, je prišlo kar triindvajset skupin harmonikarjev, med njimi pa so bili tudi pevci in godci, ki so popestrili program srečanja. Vseh osemnajstkrat pa se je srečanja udeležil harmonikar **Viktor Kotnik** iz Mislinjske Dobrave. ▲

»Ni veselice brez Golice« so zaigrali na srečanju ljudskih godcev v Mislinji.

Foto Franc Jurac

**ZAVAROVALNICA
MARIBOR**
d.d.

PE Podružnica SLOVENJ GRADEC

tel.: (02) 88 12 700, (02) 88 12 730,

fax: (02) 88 12 737

IZBERITE MODRO SVOJO POT

**V 365 DNEH JE LAHKO SAMO
EN DAN NESREČEN.
NE PUSTITE SE PRESENETITI.**

Vaša Zavarovalnica Maribor d.d.

**ZVEZA HRANILNO KREDITNIH SLUŽB
SLOVENIJE, p.o. LJUBLJANA**
POSLOVNA ENOTA SLOVENJ GRADEC
Telefon 02 883 93 00

Blagajniška mesta:

Slovenj Gradec, Celjska 7
Mislinja
Dravograd
Radlje ob Dravi
Prevalje

tel. 02 88 39 313
tel. 02 88 50 210
tel. 02 87 70 140
tel. 02 87 70 150
tel. 02 87 50 220

V naši hranilno kreditni službi vam nudimo zaupno, zanesljivo, varno in gospodarno urejanje vaših denarnih zadev. Poslujemo s poslušom za vsakega komitenta.

VARČEVANJE

Ponujamo ugodne obrestne mere za vse vrste vezanih tolarskih depozitov.

TRANSAKCIJSKI RAČUNI:

- za samostojne podjetnike, društva
- za imetnike dopolnilnih dejavnosti na kmetijah
- za fizične osebe

NOVA PONUDBA:

HRANILNA KNJIŽICA OBROČNEGA VARČEVANJA

KREDITI:

- vse vrste dolgoročnih in kratkoročnih kreditov, ugodno tudi za nakup kmetijskih zemljišč

DODATNA PONUDBA.

- **MAGNA** kartica
- plačilna kartica **ACTIVA** - možnost dviga gotovine na bančnem avtomatu
- vplačilno mesto za **vzajemne sklade KD Investments (GALILEO, RASTKO, KD BOND)**
- zavarovalniške storitve za zavarovalniško hišo SLOVENICA

OHRANJAMO TRADICIJO IN SKRIBIMO ZA RAZVOJ!

* 1916
+ 2004

MARTINA AREH

Nemila smrt je spet posegla med nas, ko je obiskala Arehovo domačijo na hribu, kjer je po smrti svojega moža Mirka živela Martina ali Tinika, kot smo jo imenovali vsi njeni znanci in prijatelji. Odšla je za svojim možem, ki jo je že tri leta čakal v njenem zadnjem domu na starotrškem pokopališču. Njeno življenje je bilo vedno polno skrbi in prizadevanj ter truda, da je skrbela za njune štiri sinove Ivana, Mirka, Tonija in Francija ter jih vzgojila v pridne in poštene ljudi. Morala je skrbeti za dom in gospodinjstvo na njuni mali domačiji, ker je mož Mirko, ki je delal in vozil s konji, navadno ostajal po cel teden na terenu v gozdu in se je le v soboto vračal k svoji družini.

Martina je bila preprosta in prijazna, dobra mati svojim sinovom ter zvesta in ljubeča žena svojemu možu Mirku. Bila je zelo dobra pevka in njen sopran se je skoraj štirideset let oglašal s kora v starotrški cerkvi ter poživiljal lepo petje cerkvenega pevskega zbora.

Pokojna Martina se je rodila 12. novembra 1916 in je svoja srečna otroška in dekliska leta preživljala s starši in brati na lepi Hrastniški domačiji v Radušah. Že zgodaj je morala prijeti za vsako delo pri gospodinjstvu in na polju, da je v tistih težkih časih med obema vojnama pomagala staršem preživeti družino, obenem pa je hodila na dnino k sosedom, da si je zaslužila za svoje dekliske potrebe.

Kmalu je začela tudi ona razmišljati o svoji bodočnosti in o lastni družini. Spoznala se je z Mirkom - Šanclnovim Mirkom iz Starega trga. Iz poznanstva je zrasla ljubezen in kmalu sta se odločila, da se bosta poročila in začela ustvarjati svoj dom in družino. Poročila sta se v najtežjih časih druge vojne leta 1943. Mirko je moral preživeti veliko vojnih grozot: od služenja v stari jugoslovanski vojski in nemških zaporov do koncentracijskega taborišča, ko so ga Nemci zaradi pomanjkanja dokazov vendarle izpustili domov, kjer se je takoj vključil v gibanje za osvoboditev domovine v domačem kraju, kjer je ostal vse do konca vojne.

Ves ta težki vojni čas je morala pokojna Martina sama skrbeti za svoje štiri sinove in za malo domačijo, da so se lahko prebili v pričakovanju vrnitve svojega moža in očeta.

Pokojno Tiniko in njenega moža Mirka sem dobro poznal, saj sva bila z možem sodelavca na gozdnem obratu Slovenj Gradec in skupaj smo hodili na razne sindikalne izlete in srečanja, posebej pa še na žegnanja na Uršljo goro. V kakršni koli družbi sta bila Tinika in Mirko, vedno je bilo prijetno in veselo, saj sta bila oba družabna človeka in dobra pevca. Toda ni veselja brez žalosti in ko se človeku zdi, da je dosegel v življenju vse, kar si je želel, pa neusmiljena usoda prepreči in preobrne vse to in začno se starostne težave in bolezn.

Tudi Martini in Mirku ni bilo prizaneseno. Najprej sta izgubila dva sinova, potem je njo za vedno zapustil ljubljeni mož in ostala je sama v svojem domu na hribu, kjer so jo obiskovali in hrabril njena dva sinova Mirko in France ter vnuki, ki so jo radi obiskovali.

Končno pa je od naporov, trdega življenja in skrbi tudi ona oslabela, zbolela in mirno zaspala, zapustila svoje drage in svoj domek na hribu, kjer je z možem in otroki preživela najlepša leta svojega življenja. V velikem spremstvu svojih sorodnikov, sosedov in prijateljev, ki so jo imeli radi, je odšla počivati k svojemu možu v njun zadnji dom na starotrškem pokopališču.

Njeni svojci, sinova Mirko in France ter vsi vnuki in pravnuki se zahvaljujejo za darovano cvetje in sveče ter izrečene besede sožalja.

Zahvaljujejo se starotrškemu cerkvenemu pevskeemu zboru, ki je svoji sopevki še zadnjič zapel v slovo, gospodu župniku Gabrijelu Knezu za opravljene molitve in pogrebni obred ter govorniku, gospodu Antonu Ješovniku, ki se je z ganljivimi besedami poslovil od pokojne Tinike. Še enkrat prisrčna hvala vsem.

Sinova Mirko in France z družinama in ostalo sorodstvo.

R. Rebernik

* 1909
+ 2004

ANGELA FLOGIE

Dva dogodka v življenju poznamo. Rojstvo in smrt. Ob rojstvu se veselimo, ko novemu življenju polagamo dobre želje in upe. Ko pride smrt, pa nas prizadene in ožalosti. Ožalostilo nas je, ko smo izvedeli, da je umrla Angela Flogie iz Mislinje. Le nekaj dni je bila bolna in nihče ni slutil, da bo v visoki starosti 96 let tako na hitro sklenila svojo zemeljsko pot.

Njeno življenje se je začelo na Hujekovi kmetiji na Tolstem Vrhu 17. maja 1909. leta. Bila najstarejša v družini petih otrok srečne mame Marije in očeta Petra, ki je pred drugo svetovno vojno služil kruh družini kot zidar pri gradbeniku Verčniku in Granjariju v Slovenj Gradcu. Po končani drugi svetovni vojni se je zaposlil na takratni Gozdni upravi v Mislinji kot zidar, tu pa je dočakal tudi upokojitve. Da pa je bil pri hiši za sedemčlansko družino debelejši kos kruha, je oče v prostem času izdeloval cokle in druga ročna dela.

V času, ko je pokojna Angela Flogie odrasčala, je že kot otrok morala prijeti za vsako delo. Hodila je na dnine h kmetom, pri katerih ni dobila plačila, ampak je morala odsluževati setev krompirja. Vsakomur pa je rada pomagala in priskočila na pomoč. Leta 1928 se je 28. oktobra poročila in mož Jože, ki je bil vseskozi gozdni delavec, je lepo uredil stanovanje v eni od stavb Gozdne uprave v Mislinji. V zakonu je pokojna Angela podarila življenje sinu Tonetu in hčerki Milici. Ob trdem delu je z velikim veseljem redila prašiče, ovce in kokoši vse dokler so ji dopuščale moči. Bila je skrbna in ljubeča mama. Od leta 1960, ko ji je umrl mož, pa je jesen življenja preživljala pri hčerki Milici. Ker je bila vseskozi dobrega zdravja je rada brala in od vsega začetka je bila naročena na revijo Viharnik. Vsak mesec je komaj čakala, da ga ji je poštar prinesel. Ko je Viharnik prebrala, pa ga je rada posodila drugim. Zelo rada je prihajala na obisk k sinu Tonetu ali pa poklepetala s sosedi in prijatelji. V tihi in boleči žalosti je odšla naša draga mama, babica in prababica v večni sen in tišino, odkoder ni več vrnitve. Mirno in tiho se naj spočije v grobu ob svojem možu.

F. Jurač

ZAHVALA

Hiša naša zdaj je prazna,
odkar vas več med nami ni,
prej bila nam je tako prijazna,
sedaj otožna in tuja se nam zdi.
V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica in prababica

ANGELA FLOGIE, roj. Klemenc,
iz Mislinje.

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so jo spremljali na zadnji poti, ji darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše. Prav lepa hvala dr. Leonardi Pirmanšek, sestrama Majdi in Evi za večletno zdravljenje, govorniku Marjanu Križaju za besede slovesa, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke med mašo zadušnico in na pokopališču. Hvala gospodu župniku Tinetu Tajniku za pogrebni obred ter pogrebni službi Jerneja Zaveršnika iz Šentilja pod Turjakom.

Žalujoci: sin Tone in hčerka Milica, vnuki, pravnuki in ostali sorodniki.

* 1926
+ 2004

IVANKA JAVORNIK

Zastalo je srce Ivanke Javornik, ki se je od 1. decembra lani trudila in zaman upirala boleznim, ki se je grdo potuhnila v času, ko bi jo morda še lahko ustavili. Tako pa so ji lahko le lajšali njene bolečine, sredi katerih je v slovenjgraški bolnišnici zastalo njeno srce.

Na Garneževi kmetiji v Razborci, kjer je mati povila kar devet otrok, se je 4. avgusta leta 1926 rodila naša Ivanka. Revščino in skromnost so ji ponujala leta otroštva, v katerih pa so se ročice zgodaj stegnile po delu. Tega na kmetiji nikdar ni zmanjkalo, a Ivanka se mu je zapisala tako srčno, da ga je z ljubeznijo opravljala vse svoje žive dni.

Znašla se je v vrtincu druge svetovne vojne. Prinesla ji je nemalo strahu, saj so se na hribovitih kmetijah pogosto oglašali oboroženi neznanci. Da bi se vrnili časi, ko je lahko igrivo skakljala po gozdnih in travnikih, je dekle odločno, čeprav ne brez bojazni, prenašalo sporočila, kadarkoli je bilo potrebno. Po vojni je še z večjo vnemo stegnila roke po lopati in grabljah, po opravljenih v hlevu in hiši. Sprostila se je ob nabiranju gozdnih sadežev in negovanju rož, ki so ji že od otroštva pomenile veselje in ljubezen. Skromna in kmečkim opravilom predana ženica niti pomislila ni, da bi kdaj zapustila lepote tega hribovitega koščka sveta pod soncem. Zato je Razborci ostala zvesta tudi po poroki z Rafekom, tistega, zanjo presrečnega, leta 1960. Le z Garneževi kmetije se je preselila na Jerlohovo, ljubezen do kmečkega stanu pa posledel delila z ljubeznijo do moža in otrok. Dve hčerkici in sinka je povila Ivanka in se v molitvah zahvaljevala za tiste presrečne trenutke svojega življenja. Še z večjim veseljem je delala in gospodinjala ter bila dobra in skrbna mama svojim otrokom. Skrbela je zanje, za moža, za toplino in lepo okolico doma, ki ji je pomenil vse na svetu. Žal jo je prehitro doletela nova bridka preizkušnja, ko je leta 1984 izgubila svojega zakonskega sopotnika. Žalost pa ji ni vzela volje do dela, še več si ga je optala na ramena in jo tako lažje premagovala. Tudi ko je sin Ivan pred dvanajstimi leti začel graditi novo hišo, je Ivanka pomagala pri vsakem vogalu. Zato je žarek sreče, ko sta se pred sedmimi leti vselila vanjo, toliko bolj raztegnil njen obraz v zadovoljen smehljaj. Takšnega so znali babici Ivanki pričarati le še Marko, Gregor, Dejan in Jasmina, njeni štirje dragi vnučki.

Niti v jeseni življenja ni imela kakšnih bolezenskih težav; zdravnika in bolnišnico je komaj poznala. Pred letom in pol pa je Ivanka začela bolehati in se je morala oglašiti v zdravstvenem domu. Kazalo je že, da bodo zdravila pomagala, v minulem oktobru pa so se bolečine spet pojavile. Prvega dne zadnjega koledarskega meseca se je zatekla v slovenjgraško bolnišnico, kjer so odkrili, da boleha za zahrbtno in neozdravljivo boleznijo.

»Zaman je bil njen boj, zaman vsi dnevi njenega trpljenja; bolezen je bila močnejša od življenja ...« je zapisala hčerka Janja v imenu njenih otrok potem, ko jih je ob smrti upanje pustilo na cedilu. V petek, 16. januarja, je ob 16. uri Ivanka Javornik za vselej zatisnila oči v slovenjgraški bolnišnici.

Marjan Križaj

ZAHVALA

Prazen dom je in dvorišče,
zaman oko te naše išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih rok ostaja.
Spočij si žuljave dlani,
za vse še enkrat hvala til

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame in stare mame

IVANKA JAVORNIK, Jerlohove mame
iz Razborce pri Mislinji,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku, darovali cvetje in sveče, za svete maše, nam pa izrekli sožalje in nam pomagali v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se dr. Pirnatovi in zdravstvenemu osebju II. oddelka kirurgije Splošne bolnišnice Slovenj Gradec za zdravljenje v času boleznim. Zahvala gospodu župniku Tinetu Tajniku in MSGR. Martinu Špringerju za opravljen pogrebni obred in sveto mašo, cerkvenim pevcem, govorniku Marjanu Križaju za ganljivo izrečene besede slovesa in pogrebni službi Jerneja Zaveršnika.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: sin Ivan, hčerki Zdenka z možem Ivanom, Janja z možem Jankom, vnuki Marko, Gregor, Dejan in Jasmina.

Svetla lučka na grobu tam gori,
a tebe dragi oče med nami več ni.

Solze skalile so nam oči, a naše
drage mame med nami več ni.

SPOMIN

28. januarja 2004 je minilo že okroglih pet let, odkar je nas za vedno zapustil dragi oče

ALOJZ KOTNIK

iz Gradišča pri Slovenj Gradcu.

S svojim utrujenim telesom ni mogel več premagovati bolezenskih težav, ki so ga pestile kar nekaj časa. Usoda življenja ga je iztrgala iz naše sredine sedaj, ko bi ga še kako potrebovali, da nam bi dajal vsaj nasvete, kako poprijeti za kmečka dela, da nam bi šlo lažje. Ostali smo sami, a v srcu si še vedno z nami, dragi oče. Vsakič, ko prižgemo svečo na tvojem grobu, nam solza zalije oči, solza, ki je še vedno dokaz: »Oče radi smo te imeli in hvala za vse, kar si nam v življenju delil, ko smo še bili skupaj.«

Tri leta ni tako dolga doba, a če imamo v srcu spomin na človeka, ki ga več ni, nam solze zalijejo oči. Žal pa nam velikokrat solze ne lajšajo bolečin, kot jih nam ne morejo, ko se spominimo naše drage mame

JOŽEFE KOTNIK

iz Gradišča pri Slovenj Gradcu.

Skrbno in delovno nas je vzgajala in učila kmečkega dela. Še bolj pa se je trudila, ko smo ostali brez očeta. A kaj kmalu se je tudi to spremenilo. Premagala jo je bolezen in zaprle so se njene trudne delovne oči. Še dolga leta bi rabili njene pridne in uslužne roke, njen veder nasmeh na obrazu, a žal smo se morali vdati resnici življenja in se postaviti na trdna tla prihodnosti. Lučka na grobu pa naj vedno gori v spomin naši dragi mami in očetu, kdorkoli jo že prižge.

Žalujoci vsi vajini otroci.

Hedvika Anželak

SPOMIN

Telo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
srce tvoje več ne bije,
bolečin več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči.

21. januarja je minilo štiri leta, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

FRANC JAVORNIK – MUŠIČ

iz Brd 38, Šmartno.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate in še vedno obiskujete njegov grob, mu poklanjate rože in prižigate sveče v njegov spomin.

Žalujoca žena Marija, sin Stanko ter Milka z družino.

* 1937
+ 2004

PAVEL POPIČ

Ko je v ponedeljek proti večeru sam poklical reševalno vozilo, najbrž ni slutil kaj ga čaka, še manj njegovi domači, še manj sosedje in prijatelji. Kajti nihče ni pričakoval, da se mu bo v bolnišnici Slovenj Gradec že v sredo zvečer okrog enajste ure mnogo prezgodaj ustavilo od bolezni izmučeno srce.

Kruta usoda je posegla med nas in iztrgala iz naše sredine našega sokrajana in prijatelja, njegovi družini pa moža, očeta in dedka Pavla Popiča, Lužnikovega Pavla, kakor smo ga klicali po domače.

Pokojni je v močni veri in zaupanju v božjo previdnost živel in delal vse svoje življenje, zato je zdaj toliko bolj nerazumljivo, kam se mu je mudilo.

Kmečka zibelka mu je stekla 1. septembra leta 1937 na Lužnikovi domačiji v Starem trgu kot edinemu sinu v tej družini. Svoja otroška leta je preživel kar doma, vendar je moral kar kmalu poprijeti za težka kmečka dela. Seveda mu, kot vsakemu fantu ali moškemu njegovih let, obvezna vojaščina ni prizanesla. Leta 1957 je bil vpoklican na redno služenje vojaškega roka. Še isto leto se mu pri delu v gozdu smrtno ponesreči njegov oče. Ni bilo druge rešitve, kot da odsluži vojsko do konca, se vrne domov in se mlad ter neizkušen spoprime s trdim delom kot mlad gospodar na Lužnikovi kmetiji.

Z Bošnikovo Mimico sta se poročila leta 1963. Najprej je povila Jožeka, nato dvojčka Petra in Pavla ter Damjana. Življenje mlade družine je bilo trdo in zahtevno, vendar sta kljub temu otroke vzgojila v pridne in poštene.

Tako sta s trdim delom, brez dopustov in oddiha, z življenjem v vsakdanji skromnosti in odrekanju, pričela uresničevati svoje tihe sanje. Leta 1989 so pričeli z gradnjo nove stanovanjske hiše, vselili so se leta 1999 in takrat je stekla marsikatera solza, ne samo Pavlu, ampak tudi ostalim. V stari hiški poleg nove so ostali spomini, tam je ostala tudi njegova mladost.

Skupaj z domačimi se je veselil vsakega napredka in dogodka. Presrečen je bil, ko se je žena pred desetimi leti prvič v življenju spoznala s svojimi brati in sestrami. Vedno se je veselil srečanja z njimi.

Vsi ga bomo pogrešali, še posebej žena Mimika, s katero sta si stala ob strani v dobrem in slabem, predvsem pa v bolezni, ko je pomoč in tolažba življenjskega sopotnika neprecenljiva. Pogrešali ga bodo otroci, vnuk, sorodniki, sosedje in prijatelji.

Izguba človeka je še posebej boleča za domače, ostane pa spomin, ki nikoli ne zbledi.

Bog mu daj večni raj!

Anton Ješovnik

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

PAVLA POPIČA, p. d. Lužnika
iz Starega trga,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter nam izrekli tolažbo!

Žalujoci: žena Mimika, sinovi Jože, Peter, Pavel in Damjan.

SPOMIN

Čeprav tvoj glas se več
ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo, med
nami si.

28. februarja 2004 mineva dvajset let žalosti in trpljenja, odkar si nas po hudi in neozdravljivi bolezni v starosti 57 let zapustila in smo se za vedno poslovili od tebe, draga žena, mama, babica, tašča, sestra in svakinja

Miroslava Ravnjak, roj. Srebnik,
Iz Dravograda, Vič 44.

Človeka, ki ti je bil drag, je težko pozabiti, še težje za vedno izgubiti ga. Ni besed, s katerimi bi opisali bolečino, ki prebiva v naših srcih, odkar si nas zapustila. Naš dom je brez tebe prazen, ostali so nam le bolečina in tiha žalost večnega spomina. Imela si zlato srce in pridne roke, zato hvala, hvala ti za vse.

Iskrena hvala vsem, ki stojite ob njenem grobu, ji prižigate sveče in poklanjate cvetje ter z lepo mislijo obujate spomin na njo. Ohranite jo v lepem spominu!

Neizmerno te pogrešamo: mož Franc, sinovi Rajko, Branko in Zlatko, hčerka Dragica z družinami, bratje in sestri ter ostalo sorodstvo.

Foto Gorazd Mlinšek

CERKEV SV. URŠULE NA URŠLJI GORI

IVAN GAČNIK, tajnik Odbora za obnovo

Karavanke, pogled, ki se ga ne nasitiš! Tako je dejal naš koroški rojak, dr. Josip Šašel. Nad zelenim vencem mnogolikega predgorja, na osamelem očaku zadnjih obronkov Karavank nad severno steno mogočne Uršlje gore, v kotanji pod vrhom stoji mogočna gorska katedrala, cerkev sv. Uršule. Njeno silhueto vidijo popotniki od daleč. Zgrajena je bila v 16. stoletju iz lomljenega kamna, njen bronasti zvon pa se je prvičkrat oglasil leta 1584. Dobrih štiristo let stara cerkev, zgrajena na 1696 metrov visoki Uršlji gori kot odgovor kmetov izpod gore na takrat v teh krajih močno razširjen protestantizem, je bila zaradi različnih okoliščin po drugi svetovni vojni zanemarjena, a nikoli pozabljena, bila je skladišče pri obnovi požganega planinskega doma in še marsikaj drugega. Prvo temeljito obnovo je doživela leta 1987. V letu 2003 so v starotrškem župnišču v Slovenj Gradcu ustanovili odbor za obnovo cerkve na Uršlji gori. Odbor vodi upokojeni direktor slovenjgraške bolnišnice, prim. dr. Drago Plešivčnik. V odboru je več kot dvajset članov iz Koroških občin, ki obkrožajo

Uršljo goro .

Cerkev sv. Uršule na Plešivcu so domačini gradili v letih 1570 do 1614, leta 1602 jo je posvetil škof Tomaž Hren. Cerkev stoji na območju občine Črna na Koroškem, njen lastnik je župnija Razbor, oskrbuje pa jo župnija Stari trg v Slovenj Gradcu. Župnija Stari trg in širša družba sta prvič poskušali obnoviti cerkev sv. Uršule pred petnajstimi leti. Takrat dela niso bila dokončana, ostal je zvonik in zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je bila streha iz macesnovih žaganih skodel na cerkveni ladji samo dvojno krita. Cerkev je bila ometana brez stropa in brez izdelanega tlaka. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer v obdobju priprav na osamosvojitve se je začela obnova končala. Župnija Stari trg, ki upravlja cerkev na gori, je leta 2000 na novo prebelila notranjost in takrat se je v prezbitერიju odkrila stropna freska, ki sedaj obnovljena krasi cerkev. Postavile so se klopi in stopnice v zvonik. Lansko leto se je zaradi posledic zamakanja na goro povzpela strokovna ekipa Zavoda za varstvo kulturne dediščine iz Maribora, vodil pa jih je ključar in skrbnik cerkve. Pripravili so nujen seznam del in prioriteten popravi: takoj popraviti grebene na

zvoniku, na novo prekriti cerkveno ladjo in zvonik, osušiti temelje, izdelati nov strop in sanirati tla.

V nadaljevanju sanirati stranske oltarje in glavni oltar. Prvi predračuni kažejo, da se mora zbrati 150 milijonov tolarjev; sama streha iz cepljenih macesnovih skodel bi stala 75 milijonov tolarjev. Odbor pripravlja širšo akcijo zbiranja denarja za obnovo, saj župnija Stari trg takšnega finančnega zalogaja ne premore. Odbor bo poskušal nagovoriti gospodarstvo in občane vseh občin, ki obkrožajo goro.

Pomoč so obljubili tudi skavti koroških stegov. Pomagali bodo zbirati sredstva po družinah z nabiralnimi polami in vsak donator bo vpisan v posebno knjigo darovalcev. V cerkvi sv. Uršule bo urejen prostor za zlate, sreberne in bronaste ploščice z imeni donatorjev in darovalcev, ki so pomagali pri obnovi tega sakralnega in kulturnega spomenika ter bisera kmečkega stavbarstva. Cerkev sv. Uršule je v svoji velikosti največja cerkev na takšni nadmorski višini v srednji Evropi in naša dolžnost je, da jo ohranimo.

Ko je sveta Uršula prišla na goro, se ji je noga ugreznila v skalo. »Tukaj so dobri ljudje, še

skale so mehke,« je rekla in na gori ostala. To legendo o njej je zapisal dr. Franc Sušnik iz Prevalj, velik ljubitelj Uršlje gore. ▲

VIHARNIK

Izdaja:

Gozdno gospodarstvo

Slovenj Gradec, d.d.

2380 Slovenj Gradec, Voračev trg 1

zanj:

direktor Silvo Pritrznik, univ.dipl.inž.gozd.

Telefon: 88/ 43-332,

faks: 88/ 42-684

E-mail: viharnik@gg-sg.si

Odgovorna in glavna urednica: Ida Robnik

Uredniški odbor: Marlena Humeč,

Gorazd Mlinšek, Jože Potočnik,

Ida Robnik in Brane Širnik

Lektorica: Marta Krejan

Likovna urednica in grafično

oblikovanje: Marlena Humeč

Priprava za tisk: Forma Hutter, Maribor

Tisk: ZIP CENTER, Ravne na Koroškem

Vse pravice pridržane,

© Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec

2003.

Fotografije in teksti © avtorji

Oblikovalska zasnova Viharnika:

Peter Vernik

Avtor naslovnice:

Peter Vernik

ZA KRAJEVNI PRAZNIK PA KAR PO MEŠKOVI POTI ...

NEVENKA KOTNIK, predsednica KD Ksaver Meško

Bila je nedelja, vendar za nas, krajane Sel, Vrh in Gmajne, ne čisto navadna.

Že zgodaj dopoldne je vršalo v prostorih večnamenskega doma, kjer so pridne roke že pripravljale vse potrebno za krajevno praznovanje.

Kulturno društvo je pripravilo osnutek programa, »naši svetniki« Primestne vaške skupnosti pa so se potrudili, da smo se »pohodniki« po Meškovi poti po prireditvi tudi okrepčali kot se spodobi.

Na odru dvorane se je oglasila glasba, ki je napovedala domača vodiča, ki sta vse v dvorani peljala po označeni Meškovi poti. Med »pohodniki« smo v družbi župana **Matjaža Zanoškarja** in svetnikov zasledili tudi našega predsednika PVS, **Tonija Bošnjaka**.

Na začetku naše poti smo pokukali skozi okna OŠ SELEVRHE, kjer smo bili deležni še ene odlične predstave naših najmlajših. Ti znajo peti, plesati in pisati doživete spise, ki so nastali s pomočjo njihovih dedov in babic, ki še danes z veseljem pripovedujejo o ljubih in neljubih dogodkih, ko je še živel Meško.

Na oder so skupaj z nami zakorakali tudi člani MPZ, ki po Mešku ponosno nosi svoje ime, in pod vodstvom **Milana Hovnika** zapeli tudi pesem, ki jo je bilo slišati na viharen dan Meškovega pogreba, »K tebi želim moj Bog«.

Ob tem smo se spomnili tudi naših najstarejših pevcev: **Slavka Konečnika**, **Franca Kotnika** in **Milana Hovnika st.**, ki smo jim za njihovo dolgoletno petje podelili skromne zahvale.

V Meškovi sobi smo bili priča branju Meškovih spominov, na Breznikovi domačiji pa nam je naš nekdanji dolgoletni predsednik KD, **Anton Lah**, postregel z lepim slavnostnim govorom. Po njegovih besedah smo zapela tudi dekleta, ki nas družijo petje pri nedeljskih mašah. Hotela smo, da krajani slišijo, kako smo lahko v prepevanju poleg moških »korajžne« tudi me.

Pri prehodu skozi gozd nas je na »Strčkovem britofu«, kjer se srečata nekdanja rimska cesta in

Letos smo se ob krajevnem prazniku držali teh kažipotov in po nekaj pripetljajih le prišli na cilj. Foto Nevenka Kotnik

1. Listina o častnem občanu – F. K. Mešku
2. Meškova torba in palica
3. Otroci so zaplesali
4. Zbor škratov na Selah.
5. Utrinek z nočnega pohoda po Meškovi poti
6. Med občinstvom sta bila tudi župan MO Slovenj Gradec Matjaž Zanoškar in ravnateljica I. osnovne šole Jožica Fras. Foto Peter Cesar

Meškova pot, presenetil rimski vojak, ki je bil kar malce zmeden ob množici ljudi v dvorani, zato smo se ga hitro odkrižali.

V skrivnosti gozda, kjer se vedno kaj najde, so se nam prikazali tudi škratje z Zagmajškovega vrha, ki so imeli svoje posvetovanje, kako bodo to leto

ponagajali zlobnim ljudem.

Pohajkovanje po Meškovi poti se je končalo pri sv. Neži na Vrhah, kjer so za nas fantje **Okteta KOGRAD IGEM** iz Dravograda pripravili pravo malo zabavo in še enkrat potrdili, da si zaslužijo turneje po svetu; lani so bili namreč celo v

Afriki, tako da so lahko tudi Afričani v svoja ušesa ujeli melodije slovenskih pesmi.

Ob prijetnem druženju ob koncu nedeljskega dneva, ki se je že prevešal v večer, smo že kar malo utrujeni skovali obrise krajevnega praznika za prihodnje leto, ki se ga že vsi veselimo. ▲

Že 36. srečanje evropskih gozdarjev iz preko dvajsetih držav in s preko tisoč udeleženci je letos potekalo v francoskih Savojskih Alpah v kraju Pralognan (SV od Albertvilla). Miren turističen kraj v neposredni bližini proslulih industrijsko-turističnih »treh dolin« je nudil prijetno zatočišče petindvajsetčlanski slovenski ekipi. Med njimi so se je tekmovanja udeležili tudi trije Korošci, gozdarji Zavoda za gozdove Slovenije, OE Slovenj Gradec: Suzana Andrejc, Tomaž Serec in Hinko Andrejc.

Tisočkilometrski pot po avtocestah preko Celovca, Trbiža, Torina in Albertvilla je hitro minila, tako da smo v soboto popoldne že ugledali novopobeljene vršace Savojskih Alp nad Pralognanom.

Dnevi s prostim in uradnim treningom s preizkusom pušk na odlično urejenih tekaških progah (tam ni bilo ne duha ne sluha o kakšnem divjanju z motornimi sanmi, kot je pri nas na Pohorju in še kje) so hitro minili in že je, po izredno uspeli večerni otvoritvi, prišel prvi tekmovalni dan.

Ženske so tekmovali na 6 km in moški 10 km dolgi progi, vsi pa smo »moralni« zadeti še pet biatlonskih tarč ali odteči kazenski krog. Dopoldne so potekali boji v klasični tehniki, popoldne pa v prosti tehniki. Seveda smo dali vsi vse od sebe, nekateri so se mučili več, nekateri manj časa.

Korošci smo dosegli naslednje posamične uvrstitve:

Suzana Andrejc; ktg. do 40 let, prosto – 3. mesto, bronasta medalja (prva zaresna gozdarska medalja za Slovenijo do sedaj! 12 uvrščenih),

Tomaž Serec; ktg. do 30 let – 20. mesto (34 uvrščenih),

Hinko Andrejc; ktg. do 50 let – 27. mesto (92 uvrščenih).

V dnevu predaha so nam francoski gozdarji v zanimivih ekskurzijah prikazali njihov način gospodarjenja z gozdovi v občutljivem alpskem svetu in probleme s katerimi se pri tem srečujejo.

V petek smo se še zadnjič pognali po smučinah v tričlanskih ženskih in štiričlanskih moških štafetah.

Slovenska ženska štafeta v sestavi:

Karin Ivančič, Mirjam Mikulič in Suzana Andrejc je zasedla odlično 6. mesto od blizu 40 štafet.

Prva moška štafeta v sestavi:

Hinko Andrejc, Milan Gornik, Tomaž Serec, Janez Žnidaršič

je zasedla 33. mesto od preko 130 štafet.

Vsi rezultati so na voljo na spletni strani: <http://www.efns.de>

Zvečer je sledila za Slovence še posebej prijetna razglasitev rezultatov in zaključni večer.

Polni prijetnih spominov se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri udeležbi na tem izredno zanimivem srečanju gozdarjev, in upamo, da se bomo lahko še v večjem številu udeležili naslednjega prvenstva, ki bo v letu 2005 v Minsku v Belorusiji.

EVROPSKO PRVENSTVO GOZDARJEV V NORDIJSKEM SMUČANJU

EFNS 2004 – PRALOGNAN, 16.-23. 1. 2004

1

1. Bronasta Suzana Andrejc na tekaški smučini
2. Razglasitev najboljših evropskih gozdarskih smučarjev tekačev in tekačic v Pralognanu v Franciji - na tretjem plovu stoji bronasta v svoji starostni skupini Korošica Suzana Andrejc
3. Otvoritvena slovesnost
4. Start štafet
5. Pralognan v Franciji v času evropskega smučarskega gozdarskega tekmovanja

Tekst in foto Hinko Andrejc

5

PO POTEH POHORSKEGA BATALJONA

Foto: Peter Vernik

Meddruštveni odbor Planinske zveze Slovenije »Savinjska« je že v letu 1978 sprejel sklep, da se vsako leto organizira pohod po poteh Pohorskega bataljona od Rogle do Osankarice na Pohorju. S to prireditvijo se obuja spomin na legendarni 1. Pohorski bataljon, ki je v hudem boju sredi najhujše zime 8. januarja pri Treh žeblih pri Osankarici padel skorajda do zadnjega moža. Preživel je le en borec tega bataljona, ki pa so ga kasneje Nemci usmrtili. Med borci je bil tudi legendarni pohorski kmet Šarh s sinovi. V neenakem boju je te noči okupator s pomočjo izdajalcev pobil devetinšestdeset premraženih partizanov. Na mestu, kjer so padli posamezni borci, so na prizorišču boja postavljeni spomeniki iz pohorskega tonalita s partizanskimi imeni borcev, na smrekah pa so še danes vidni sledovi, ki so jih povzročili izstreljeni naboji. Vsako leto na dan pohoda borčevska organizacija iz Zreč pri skupnem spomeniku na prizorišču bojev pripravi tudi slovesnost, kateri prisostvujejo planinci, ki se udeležujejo tega pohoda. Udeležencev je iz leta v leto več, tako so jih letos organizatorji naštel preko tisoč. V lepem zimskem okolju so opravili pohod, ki je dolg nekaj nad 20 km in traja dobre tri ure, zaključni pa se v planinski koči na Osankarici, kjer je tudi lepo urejen spominski muzej Pohorskemu bataljonu.

Iz Mislinjske doline se redno udeležujejo pohoda planinci iz PD Mislinja in Slovenj Gradec, ki v ta namen organizirajo tudi poseben avtobus. S tem se želijo spomniti na padlega borca, domačina, narodnega heroja Zdravka Čebularja, ki je skupaj z ostalimi padel v tem neenakem boju.
MIRKO TOVŠAK

1. Letos ni bilo veliko snega, zato je bila hoja lažja kot v preteklih letih
2. Pri osrednjem spomeniku pri Treh žeblih se planinci poklonijo spominu padlih žrtev
3. Domačinu Zdravku Čebularju - Radu, so domači planinci prižgali svečo
4. Pohodniki si z zanimanjem ogledajo tudi muzej na Osankarici

1

2

3

4